

Φουρνιώτικα

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΦΟΥΡΝΗΣ

Νέα

ΑΘΗΝΑ ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2015 • Αριθ. φύλλου 90 • Γραφεία: ☒ Ιπποκράτους 164B, 114 71 Αθήνα ☎ (210) 6412125 • FAX : (210) 6412120
e-mail: ikanitak@central.ntua.gr

40 ΧΡΟΝΙΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Ο Σύλλογός μας κλείνει φέτος τα σαράντα χρόνια από την ίδρυσή του. Σαράντα χρόνια σταθερής και αδιάλειπτης λειτουργίας για επίτευξη των σκοπών του, με παράλληλη έκδοση εφημερίδας που από εξαμηνιαία τα πρώτα χρόνια έχει εξελιχθεί σε τριμηνιαία. Είναι πράγμα σπάνιο για έναν Πολιτιστικό Σύλλογο ενός μικρού τόπου όπως είναι η Φουρνή μας.

Στην επέτειό μας αυτή, οφείλουμε να ευχαριστήσουμε καταρχήν τα ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου που είχαν αυτή την πρωτοποριακή και πάντα επίκαιρη έμπνευση.

Να ευχαριστήσουμε όλα τα Μέλη μας που συμμετείχαν μέχρι τώρα στα Διοικητικά Συμβούλια του Συλλόγου για την αφιλοκερδή προσφορά τους.

Και κυρίως να ευχαριστήσουμε όλους εσάς τους Φουρνιώτες και τους Φίλους της Φουρνής για την στήριξη σας όλα αυτά τα χρόνια, με την παρουσία σας στις εκδηλώσεις μας, με την ηθική και οικονομική σας στήριξη που είναι απολύτως απαραίτητη για να συνεχίσουμε να λειτουργούμε.

Ο Σύλλογός μας κάνει ένα βήμα στην ηλεκτρονική εποχή. Ετοιμάζει μια ιστοσελίδα όπου θα έχουμε άμεση επικοινωνία με τα μέλη μας. Η επίσημη παρουσίασή της θα γίνει το καλοκαίρι στις θερινές μας εκδηλώσεις.

Συνεχίστε να μας στηρίζετε για να γιορτάσουμε τα 50, 60, 70.....χρόνια του Συλλόγου μας!

Η Πρόεδρος
και τα Μέλη του Δ.Σ.

Παραθέτουμε αποσπάσματα από το Καταστατικό του Συλλόγου όπου φαίνονται το ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΓΙΑ ΙΔΡΥΣΗ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΟΙ ΙΔΡΥΤΕΣ και τα άρθρα 1 και 2 που αφορούν την ΙΔΡΥΣΗ - ΕΠΩΝΥΜΙΑ - ΕΔΡΑ του Συλλόγου και τους ΣΚΟΠΟΥΣ του Συλλόγου.

(Συνέχεια στη σελ. 6)

ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΓΙΑ ΙΔΡΥΣΗ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Στην Αθήνα σήμερα 12 Δεκέμβρη 1975, ημέρα Παρασκευή, οί υπογράφοντες, δυο βλοί Έλληνες Πολίτες και έχοντας όλα τα νόμιμα προσόντα για ίδρυση σωματείου, αποφασίζουμε:

- 1. ΙΔΡΥΟΥΜΕ** σωματείο με την επωνυμία «ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΦΟΥΡΝΗΣ ΚΡΗΤΗΣ», με έδρα την Αθήνα και σκοπό εκείνο που περιλαμβάνουμε στο Καταστατικό που εγκρίναμε και υπογράψαμε σήμερα.
- 2. ΕΚΛΕΓΟΥΜΕ** την πιο κάτω Προσωρινή Διοίκηση και της αναθέτουμε να προχωρήσει στις νόμιμες ενέργειες για να αναγνωρισθεί το σωματείο τουτο νόμιμα από το Δικαστήριο και την Πολιτεία.
- 3. ΟΡΙΖΟΥΜΕ** μέλη της Προσωρινής Διοίκησης:
  - α) Πρόεδρο τον Κωνσταντίνον Ιωάννου Κανιτάκη, Ίατρὸν - Καθηγητὴν Πανεπιστημίου, κάτ. Θεσσαλονίκης, ὁδὸς Καρόλου Ντῆλ 4.
  - β) Ἀντιπρόεδρο τὸν Ἐλευθέριον Ἐμμανουὴλ Μπουραντᾶν, ὑπάλλ. Τραπ. Ἑλλάδος, κάτ. Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀττικῆς, ὁδὸς Βασ. Γεωργίου 12.
  - γ) Γραμματέα τὸν Νικόλαον Ἐμμανουὴλ Παπαστεφανᾶκη, Δικηγόρον παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, κάτ. Ἀθηνῶν, ὁδὸς Πανεπιστημίου 58.
  - δ) Ταμία τὸν Γεώργιον Μιχαὴλ Τουτουδάκη, Ὑπάλλ. Τραπ. Ἑλλάδος, κάτ. Νέας Σμύρνης Ἀττικῆς, ὁδὸς Εὐγενίδη 7. Καί
  - ε) Σύμβουλο τὸν Κωνσταντίνον Ραδαμάνθους Φουντουλάκη, Ἐφοριακόν, κάτ. Ἀθηνῶν, ὁδὸς Κλεομένους 57.Συντάξαμε λοιπὸν τὸ παραπάνω πρακτικὸ καὶ τὸ υπογράψαμε.

(ἀκολουθοῦν τὰ στοιχεῖα καὶ οἱ υπογραφῆς τῶν 25 ιδρυτῶν, ὅπως ἀκριβῶς στὸ τέλος τοῦ Καταστατικοῦ).

(Συνέχεια στη σελ. 6)

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΠΛΑΚΕΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΜΑΣ

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 40 ετών από της ιδρύσεως του Συλλόγου μας το Δ.Σ. αποφάσισε ομόφωνα να τιμήσει με απονομή τιμητικών πλακετών σε όλους τους διατελέσαντες Προέδρους μέχρι σήμερα. Επίσης το Δ.Σ. αποφάσισε να απονεμίσει τιμητική πλακέτα για τις εξαιρετικές υπηρεσίες της στο Σύλλογο την επί 16ετία μέλος και ταμιά του Συλλόγου μας κα Βασιλεία Ζερβάκη - Ορφανού.

Διατελέσαντες Πρόεδροι από αυτή την πρώτη θητεία και μετά και μέχρι την τρέχουσα θητεία :

† Κωνσταντίνος Κανιτάκης (του έχει ήδη απονεμηθεί πλακέτα)
Ελευθέριος Μπουρανιάς
Γεώργιος Καφετζάκης
Ιωάννης Λουκάκης
Γεώργιος Τουτουδάκης

Όλοι οι παραπάνω θα τιμηθούν στην πανηγυρική εκδήλωση του Φουρνιώτικου Αύγουστου την Κυριακή 9 Αυγούστου 2015.

Εδώ Φουρνή...

ΗΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΣΤΗ ΦΟΥΡΝΗ

Φέτος οι ημέρες του Πάσχα πέρασαν με χειμωνικό καιρό. Παρόλο που βρισκόμασταν στις αρχές της άνοιξης, ο χειμώνας δεν ήθελε να μας εγκαταλείψει και έτσι όλες οι πασχαλινές ημέρες πέρασαν με καιρικές συνθήκες που θύμιζαν χειμωνιάτικες μέρες. Όμως, παρά τις καιρικές συνθήκες που επεκράτησαν, πάρα πολλοί ήταν οι ξενιτεμένοι φουρνιώτες και οι φίλοι της Φουρνής που ήρθαν στο χωριό για να περάσουν τις άγιες αυτές ημέρες κοντά στους δικούς τους, τους συγγενείς τους και τους φίλους τους. Όσοι δε είναι και μεγαλύτεροι στην ηλικία αναβίωσαν τις αναμνήσεις των παιδικών τους χρόνων. Το ευχάριστο είναι ότι μαζί με τους μεγαλύτερους στην ηλικία ακολούθησαν και οι νεότεροι (παιδιά και εγγόνια), οι οποίοι με αυτό τον τρόπο

Γράφει ο
ΝΙΚΟΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ
Γεωπόνος

Ο Ιούδας στην Φουνάρα

δείχνουν ότι τους είναι ευχάριστη η ζωή στην ύπαιθρο μακριά από την ταλαιπωρία των μεγαλουπόλεων ζώντας και βιώνοντας τις παραδόσεις και τα έθιμα του τόπου καταγωγής των προγόνων τους.

Οι θρησκευτικές τελετές και τα πατροπαράδοτα έθιμα τα οποία είναι συνδεδεμένα με αυτές, πραγματοποιήθηκαν και φέτος με κάθε λαμπρότητα, παραδοσιακή τακτική και ευλάβεια. Ως γνωστόν η τελετουργία των αγίων αυτών ημερών αρχίζει από την Κυριακή των Βαΐων με το κόψιμο του κλάδου και το μοίρασμα σταυρών από βαγιά στην εκκλησία. Αυτά σε ανάμνη-

(Συνέχεια στη σελ. 7)

Ο Επιτάφιος

ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2015

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής σε συνεννόησή του αποφάσισε τις παρακάτω εκδηλώσεις στα πλαίσια του εορτασμού του Φουρνιώτικου Αύγουστου:

- **Κυριακή 9 Αυγούστου 2015, ώρα 20.30:** Πανηγυρικός εορτασμός του Φουρνιώτικου Αύγουστου στον αύλειο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Φουρνής, με ομιλητή τον κ. **Μανόλη Μακράκη**, Συγγραφέα - Διδάκτορα της σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με θέμα: «Οι αγώνες και οι αγωνίες του Φουρνιώτη Επιθεωρητή Νικολάου Μπέμπελη, για την εκπαίδευση των κρητοπαίδων στο λυκαυγές του 20^ο αιώνα». Της ομιλίας θα προηγηθεί εορτασμός για τα 40 χρόνια από της ιδρύσεως του Συλλόγου μας και τα 100 χρόνια από τη γέννηση εκ των ιδρυτών και πρώτου Προέδρου του Συλλόγου μας Καθηγητή Κωνσταντίνου Ι. Κανιτάκη. Επίσης θα γίνει και τιμητική εκδήλωση για τον Φουρνιώτη παγκόσμιο πρωταθλητή στίβου Γιώργο Κωστάκη.
- **Τετάρτη 12 Αυγούστου 2015:** Απογευματινός περίπατος με Εσπερινό και Αρτοκλασία.
- **Κυριακή 16 Αυγούστου 2015, ώρα 10.30:** Τελική ημερομηνία επίσης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του Συλλόγου μας στην αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου.
- **Αύγουστος 2015:** Ημερήσια εκδρομή.
- **Τρίτη 25 Αυγούστου 2015:** Θα τελεστεί δέηση μετ' αρτιδίων υπέρ αναπαύσεως της ψυχής των προγόνων και λοιπών προσφιλών προσώπων στο Νεκροταφείο του χωριού Απόστολος Τίπος.

Περισσότερες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στην Πρόεδρο του Συλλόγου Φ.Φ.Φ. κ. Ρένα Κανιτάκη, τηλ. 6944223906, ή στο μέλος του Δ.Σ. κ. Μαρία Παπαστεφανιάκη, τηλ. 6944716216.

Κοινωνική ζωή και κίνηση

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ

• Η Ρένα Μαργιωλάκη, κόρη του Γιώργου Μαργιωλάκη και της Μαρίας Προκοπάκη, εξελέγη στην βαθμίδα της Επίκουρης Καθηγήτριας στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Θερμά συγχαρητήρια και σύντομα στην επόμενη βαθμίδα.

• Η Εμμανουέλλα Σανιδά, εγγονή του παπά Μανώλη Δρακωνάκη πήρε το πτυχίο της Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Ο παππούς παπά Μανώλης Δρακωνάκης και η γιαγιά Ελένη.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Η Κατερίνα Καραβάγιου-Μαργιωλάκη, κόρη του Γιώργου Μαργιωλάκη και της Μαρίας Προκοπάκη, γέννησε στις 28-05-2015 το δεύτερο αγοράκι της. Να ζήσει, να είναι γερό και τυχερό και να το χαίρονται οι γονείς και οι παππούδες του.

• Ο Δημήτρης, γιος του Γρηγόρη Ντούζου και της Μαρίας Τουτουδάκη, ταμιά του Συλλόγου μας, και η σύζυγός του Ειρήνη, απέκτησαν το πρώτο

τους παιδί, ένα χαριτωμένο κοριτσάκι.

Να ζήσει, να είναι γερό και τυχερό, να το χαίρονται οι γονείς και οι παππούδες του, και ιδιαίτερως η γιαγιά του και ταμιάς μας Μαρία καθώς και ο προπάππος του Γιώργος Τουτουδάκης, επί σειρά ετών πρόεδρος του Συλλόγου μας.

ΠΕΝΘΗ

• Η Αγγελική Νιωτάκη απεβίωσε στο Ηράκλειο. Η εξόδιος ακολουθία έγινε στην Αγία Τριάδα και η ταφή στο κοιμητήριο Φουρνής.

• Ο Ιωάννης Διαλυνάς, αδελφός του Μέλους του Δ.Σ. μας Μαρίας Παπαστεφανάκη, απεβίωσε στην Αθήνα. Η νεκρώσιμος ακολουθία και η ταφή έγιναν στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών.

• Η Ειρήνη Ζερβάκη-Μπουτζέγια, αδελφή της επί σειρά ετών ταμιάς μας Βασιλείας Ζερβάκη - Ορφανού, απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη στο Νεκροταφείο του Βύρωνα.

Αιωνία τους η Μνήμη. Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειές τους.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΕΜ. ΣΤΑΪΚΟΣ

Έφυγε και ο Νίκος Σταΐκος, τον Νικολίό όπως το γνωρίσαμε όλοι εμείς που κατά κάποιο τρόπο εργαστήκαμε στην Εθνική Αντίσταση εναντίον των Ιταλο-Γερμανών κατακτητών και ας μην παίρνουμε... σύνταξη αντιστασιακού !!!

Ο Νίκος Σταΐκος μαθητής γυμνασίου ήταν από τα πλέον ενεργά στελέχη της Εθνικής Αντίστασης κατά την περίοδο της κατοχής στέλεχος της Φουρνιώτικης Ομάδας Εθνικής Αντίστασης και σύνδεσμος που λόγω ηλικίας δεν μπορούσαν να υποψιαστούν οι κατακτητές μεταξύ (όλοι μακαρίτες) των Γεωργίου Νικ. Σημιακάκη, Γιάννη Εμ. Τσαγκαράκη, Γιάννη Γρηγ.Νιωτάκη, Μιχάλη Ακράτου, Ελευθερίου Βουκουκλάρη, Ιωάννη Ραφτόπουλου και λοιπών και του Άγγλου Λοχαγού Πέτρου (Τζών Χάουσμιν).

Η δράση του Νίκου Σταΐκου δεν έγινε ποτέ γνωστή στο ευρύ κοινό αλλά εμείς θέλοντας να μη λησμονηθούν, να μην περιπέσουν στην αφάνεια εκείνοι που προσέφεραν στην πραγματική Εθνική Αντίσταση με κίνδυνο της ζωής των τα μαύρα χρόνια της κατοχής, γράψαμε εκτενώς για το Νίκο Σταΐκο ένα περιστατικό από την όλη σημαντική προσφορά του στην Αντίσταση.

Ήταν το μεγάλο σαμποτάζ που έγινε στην κεντρική αποθήκη στις βενζίνες των κατακτητών στην περιοχή Δράση νότια του χωριού Βρύσες όπου κήκαν χιλιάδες γαλόνια βενζίνης, πετρε-λαίου και λιπαντικών για μηχανές.

Για το περιστατικό αυτό που είχε πολύ ενεργό ρόλο ο Νίκος Σταΐκος γράφουμε με όλες λεπτομέρειες του συμβάντος στο βιβλίο μας «ΑΝΘΡΩΠΙΑ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ» στο Κεφάλαιο «Οι Βενζίνες» σελίδα 173. (όποιος ενδιαφέρετε ας μας το πει να του το στείλουμε)

Ας είναι ελαφρύ το χόμα που τον σκέπασε !

Καλό σου ταξίδι Αγωνιστή, πραγματικέ Αντιστασιακέ, φίλε Νίκο Στάϊκο !

Γιώργος Πρατσίνης

Στον Μακαριστό Επίσκοπο Ολύμπου ΑΝΘΙΜΟ

Στον Αγαπημένο μας, τον δικό μας Άνθιμο ευχόμαστε «καλό κατευόδιο. και αιώνια ανάπαυση της ψυχής του. Επέλεξε το μακρινό ταξίδι επιστροφής του από την Αμερική, για να τον σκεπάσει το ελαφρύ χόμα του αγαπημένου του Καστελλίου.

Τις μνήμες και τις προσωπικές μας στιγμές, όπου μας συντρόφεψε, όπου μας συμπαραστάθηκε σε χαρές και λύπες, εμάς προσωπικά και στην οικογένειά μας, θα τις κρατήσουμε δική μας παρακαταθήκη.

Καλό ταξίδι Δέσποτά μας.

Σπύρος και Καίτη Γωνιωτάκη

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής Κρήτης, ευθύς μετά το άγγελμα της κοιμήσεως του Μακαριστού Επισκόπου Ανθίμου, συνήλθε εκτάκτως στην Αθήνα, στις 31 Μαΐου 2015, ημέρα Κυριακή, και ενέκρινε ομόφωνα το ακόλουθο ψήφισμα:

1. Να εκφράσει τη βαθύτατη θλίψη του για την απώλεια του Μακαριστού Επισκόπου Ανθίμου. Ο Μακαριστός Άνθιμος, στάθηκε πάντα αρωγός και συμπαραστάτης στην τοπική κοινωνία και στους Πολιτιστικούς Συλλόγους της Φουρνής.

2. Να παραστούν στην εξόδιο ακολουθία, εκπροσωπώντας το Δ.Σ. του Συλλόγου μας ο Γεν.Γραμματέας μας κ. Σπύρος Γωνιωτάκης, και όσα εκ των μελών μας βρίσκονται στη Φουρνή.

3. Να εκφραστούν τα θερμά συλλυπητήρια των μελών του Συλλόγου μας στους οικείους του.

4. Να κατατεθεί στεφάνι στη σορό του.

5. Να δημοσιευθεί το παρόν ψήφισμα στην τριμηνιαία Εφημερίδα του Συλλόγου μας Τα Φουρνιώτικα Νέα Αιωνία η Μνήμη του.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Φουρνής «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ», που συνήλθε εκτάκτως την 31η Μαΐου 2015, με αφορμή την εκδημία του μακαριστού Επισκόπου Ολύμπου Ανθίμου, ενέκρινε ομόφωνα το ακόλουθο ψήφισμα:

Θέμα: «Ψήφισμα, στη μνήμη του Μακαριστού Επισκόπου Ολύμπου Άνθιμου».

Φουρνή 31 Μαΐου 2015, ημέρα Κυριακή, τα μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου Φουρνής «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ», που συνήλθαν στην αίθουσα συνεδριάσεών του, ευθύς μετά το άγγελμα της κοιμήσεως του Μακαριστού Επισκόπου Ανθίμου, σε έκτακτη συνεδρίαση, ψήφισε ομόφωνα:

1. Να εκφράσει τη βαθύτατη συγκίνηση και θλίψη του, για την απώλεια του Μακαριστού Επισκόπου Ανθίμου, συμμετέχοντας στο καθολικό βαρύτατο πένθος της Εκκλησίας και της τοπικής κοινωνίας.

Ο Μακαριστός Άνθιμος, με απαρύμιλλη αγάπη και αφοσίωση, στάθηκε πάντα στο πλευρό της τοπικής κοινωνίας, αρωγός και ενεργός συμπαραστάτης.

2. Να παραστεί σύσσωμο στην εξόδιο ακολουθία, το σύνολο των μελών του Συλλόγου μας.

3. Να συμμετάσχει στο πένθος που έχει κηρυχθεί στην τοπική μας κοινωνία και να εκφραστούν τα θερμά συλλυπητήρια των μελών του Πολιτιστικού Συλλόγου Φουρνής «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ», στους οικείους του.

4. Να κατατεθεί αντί στεφάνου, ένα συμβολικό χρηματικό ποσό, σε κοινωφελή ιδρύματα της περιοχής μας, στη μνήμη του Μακαριστού Επισκόπου Ανθίμου.

5. Να κατατεθεί το παρόν ψήφισμα, στους οικείους του εκλιπόντος, καθώς και στον Πρόεδρο του δημοτικού διαμερισματος Καστελλίου Φουρνής.

6. Να δημοσιευθεί το παρόν ψήφισμα στον τοπικό τύπο, καθώς και στο Ενημερωτικό Δελτίο του Συλλόγου Φουρνιωτών & Φίλων Φουρνής.

Ας είναι, Αιωνία η Μνήμη του.

Φουρνή, 31-05-2015

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΟΥΡΝΗΣ «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ, όσοι επιθυμούν να αναγγέλλουν κοινωνικά γεγονότα στα «Φουρνιώτικα Νέα» ν' απευθυνθούν στην Πρόεδρο του Συλλόγου μας, και προκειμένου για τους κατοίκους του χωριού και τους διαμένοντες εν γένει στην Κρήτη στον κ. Νίκο Φουντουλάκη (τηλ.: 28410 23243).

«Δάκρυσε» το Καστέλι της Φουρνής!

Ημέρα πένθους η χθεσινή, η Τρίτη 9 Ιουνίου του 2015.

Η φουρνιώτικη γη «σήκωσε» ψηλά στα χέρια της

και «έκλεισε» για πάντα στην αγκαλιά της...

τον Μακαριστό Γέροντα Άνθιμο, Επίσκοπο Ολύμπου.

Η τοπική Εκκλησία & κοινωνία της Φουρνής,

αποχαιρέτησε στις 9 του Ιούνη, σε κλίμα βαθιάς συγκίνησης,

τον «Φουρνιώτη» Επίσκοπο, Μακαριστό Άνθιμο,

ο οποίος με απαρύμιλλη αγάπη & αφοσίωση,

στάθηκε πάντοτε στο πλευρό της τοπικής κοινωνίας,

αρωγός και ενεργός συμπαραστάτης!

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στους οικείους του!

Καταθέτουμε την ευγνωμοσύνη μας, την αγάπη μας

και τον ολόψυχο σεβασμό μας,

στον πολυσέβαστο Γέροντα, πνευματικό Πατέρα

και Άξιο συγχωριανό και προσευχόμαστε από καρδιάς,

ο Κύριος της Ζωής και του Θανάτου,

να κατατάξει την ψυχή του, εν σκηναίς δικαίων & αγίων!

Εμμανουήλ Στυλ. Μπουραντίς

Πρόεδρος Δημοτικού Διαμερισματος Φουρνής

Σήμερα δάκρυσε η Φουρνή,

συνέφιασε η ματιά της,

στα χέρια, σήκωσε ψηλά...

τον Άνθιμο της καρδιάς της!

Καστέλι Φουρνής 09 Ιουνίου 2015

Συνδρομές (σε ευρώ)

- Αγγελάκης Γεώργιος του Κων/νου εις μνήμην των γονέων του Κωνσταντίνου και Κλεάνθης και των αδελφών του Νικολάου και Εμμανουήλ και της συζύγου του Αδαμαντίας 250
- Βαλσάμης Γεώργιος και Ράνια 20
- Κανπάκης Ιωάννης εις μνήμην των γονέων του Κωνσταντίνου και Μαρίας - Λουίζας 200
- Μαρκάκης Μανώλης και Κατερίνα 50
- Μουτσόπουλος Νίκος και Μαριζάννα 20
- Πετρόπουλος Φώτης 20
- Φερετζάκη Μαρία 50
- Χριστοδούλου Γιώργος και Γωγώ 20

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Όσοι καταθέτουν την συνδρομή τους στον λογαριασμό του Συλλόγου στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας (αριθμός λογαριασμού 695/707130-29 στα ονόματα Ντούζου Μαρία και Κανιτάκη-Γιαννοπούλου Ειρήνη) παρακαλούνται να γράφουν στην κατάθεση το όνομά τους και στη συνέχεια να ενημερώνουν σχετικά την Ταμιά μας κα Μαρία Τουτουδάκη-Ντούζου στο τηλ. 210-9345556. Ευχαριστούμε θερμά.

ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ενημερωτικό Δελτίο Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων Φουρνής ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

Ο Σύλλογος Φουρνιωτών και Φίλων Φουρνής

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Η Πρόεδρος του Συλλόγου

ΡΕΝΑ ΚΑΝΙΤΑΚΗ -

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ιπποκράτους 164β - 114 71 Αθήνα

Αριθ. φύλλου 90

Εκδίδεται στην Αθήνα

από Συντακτική Επιτροπή

Για επιστολές, εμβάσματα, πληροφορίες

κα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου Ρένα

Ιπποκράτους 164B Αθήνα

Τηλ. 210-6412125

e-mail :

ikanitak@central.ntua.gr

ISSN: 1109 - 3668

Για συνδρομές: Εθνική Τράπεζα

της Ελλάδος 695/707130-29

στα ονόματα: Ντούζου Μαρία,

Κανιτάκη - Γιαννοπούλου Ειρήνη

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Πρόεδρος: Ρένα Κανιτάκη-

Γιαννοπούλου

Αντιδρος: Κώστας Δεμιέτζος

Γεν. Γραμματέας: Σπύρος Γωνιωτάκης

Ταμιάς: Μαρία Τουτουδάκη - Ντούζου

Μέλος: Στέλλα Μαράνου

Αναπληρωματικά μέλη:

Μαρία Παπαστεφανάκη

Γιάννης Ζερβάκης

Ελένη Νικολαΐδη

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική η περιληπτική, η κατά παράφραση η διασκευη απόδοση του περιεχομένου της Εφημερίδας με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφηση ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

ΝΕΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ ΦΟΥΡΝΗΣ «Ο ΚΕΡΑΜΟΣ»

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστελλιανών "ο Κέραμος" σας υπενθυμίζει:

Η ύπαρξη και η συνέχεια της πολιτιστικής δραστηριότητας του συλλόγου μας καθώς και η έκδοση της εφημερίδας στηρίζεται σε σας. Παρακαλούμε να προσφέρετε την συνδρομή σας στον υπ' αριθμ. 118/787479-03 τραπεζικό λογαριασμό της Εθνικής Τράπεζας.

Στείλτε μας τα κείμενα σας, τις φωτογραφίες ή οτιδήποτε θέλετε να δημοσιευθεί στα ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ (φύλλο του Καστελλίου) στο kastellifournis@gmail.com

Από το Δ.Σ.

Ο Μακαριστός Επίσκοπος Ολύμπου ΑΝΘΙΜΟΣ κατά την εκδήλωση που έγινε προς τιμήν του στο Καστέλλι τον Αύγουστο του 2014

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΙΜΗΘΕΝΤΟΣ ΕΠΕΣΚΟΠΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ ΚΥΡΟΥ ΑΝΘΙΜΟΥ

Ο κατά κόσμον Γεώργιος Δρακωνάκης (μετέπειτα Άνθιμος), γεννήθηκε στο Καστέλλι Φουρνής το 1934 και ήταν ο πρωτότοκος γιος του Νίκου και της Καλλιόπης. Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας και φοίτησε για πέντε χρόνια στο εξατάξιο Γυμνάσιο Νεαπόλεως. Με την συγκατάθεση των γονιών του και την προτροπή του

θεού του Κωστή Δρακωνάκη, ενός άλλου διανοούμενου Θεολόγου της οικογένειας, αναχωρεί το 1951 για τη φημισμένη Σχολή της Χάλκης, όπου τελειώνει το γυμνάσιο και γράφεται στην ομώνυμη Θεολογική Σχολή.

Το 1954 χειροτονείται διάκονος και το 1956 αποστέλλεται από τον Πατριάρχη Αθηνών στο Βέλγιο, ως ιερέας των εκεί Ελλήνων μεταναστών. Τέσσερα χρόνια μετά (1960) μετατίθεται στο Βερολίνο, ως εφημέριος της Ελληνικής Στρατιωτικής Αποστολής και το 1962 μετατίθεται στη Β. Γερμανία, ως επισκοπικός επόπτης.

Το 1969 καλείται από τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής Ιάκωβο στις Η.Π.Α., αρχικά στη Μασσαχουσέτη και δυο χρόνια αργότερα στη Ν. Υόρκη, ως πρωτοπρεσβύτερος στο ναό της Αγίας Τριάδος.

Το 1977 εκλέγεται Επίσκοπος Χριστουπόλεως, γίνεται βοηθός του Αρχιεπισκόπου Αμερικής, αναλαμβάνει τη διοίκηση της Επισκοπής Πίτσμπουργκ και το 1978 μετατίθεται στην επισκοπή της Βοστώνης.

Το 1981 μετατίθεται στο Ντένβερ του Κολοράντο και μετά την παραίτηση του Ιακώβου (1996) και την

εκλογή του νέου Αρχιεπισκόπου Σπυριδώνος εκλέγεται «επίσκοπος της πάλαι ποτέ διαλαμψάσης επισκοπής Ολύμπου». Μεταβαίνει στον Άγιο Φραγκίσκο, ως βοηθός του Μητροπολίτη Αντώνιου, φίλου και συμπατριώτη του και δύο χρόνια μετά την κοίμησή του Αντωνίου (2007), αποσύρεται για λόγους υγείας. Έκτοτε, μοίραζε το χρόνο του μεταξύ Κρήτης και Ην. Πολιτειών.

Ο Άνθιμος είχε παρακολουθήσει μαθήματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Κανονικού Δικαίου και Κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο Λουβαίν του Βελγίου και μαθήματα Δογματικής και Πατρολογίας στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ. Μιλούσε αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά και ολίγα τούρκικα.

Είχε τιμηθεί:

- Με τον Αργυρό Σταυρό του Φοίνικος για τις υπηρεσίες του στους Έλληνες ανθρακωρύχους του Βελγίου.

- Με το Χρυσό Σταυρό του Παναγίου Τάφου από τον Πατριάρχη Ιεροσολύμων.

- Με το Χρυσό Σταυρό της χιλιετηρίδας του Αγίου Όρους από τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής.

- Με το Χρυσό Σταυρό του Αποστόλου Τίτου από την εκκλησία της Κρήτης.

Αδιαμφισβήτητα, η πορεία του Άνθιμου, από παπαδάκι σε Αρχιερέα δίδει πραγματικό περιεχόμενο στους στίχους του Μεγάλου Κρητικού και Στοχαστή, Νίκου Καζαντζάκη:

**Όσο πιο χαμηλά παίρνεις φόρα
τόσο πιο αψηλά μπορείς να φτάσεις
και ακόμη**

Αν ήταν να με ρωτούσαν

Ποιος δρόμος πάει στον ουρανό

Θ' απαντούσα: ο πιο δύσκολος.

ΚΑΛΟΤΑΞΙΔΟΣ ΠΡΟΕΔΡΕ

Έφυγε από τη ζωή ένας εκλεκτός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Επάνω Μεραμβέλλου, ο για μια 20ετία περίπου κοινοτάρχης του Καστελλίου – Φουρνής, ο Νικόλαος Ιωάν. Στάικος. Ο Πρόεδρος, όπως φημιζόταν τον αποκαλούσαμε όλοι, ο μακροβιότερος κοινοτάρχης του Καστελλίου, που άφησε τη δική του σφραγίδα στην ιστορία της μικρής αλλά δραστήριας κοινότητάς μας.

Ένα ασάβητο άλλοτε κορμί, κουρασμένο τελευταία, όπου κατοικούσε η δύναμη της σκέψης, το μέτρο του λόγου, η αμεσότητα και η σεμνότητα της πράξης, μαζί με την, υποδειγματικά, απαράμιλλη θέληση που μπορούσε να λυγίζει ακόμη και τα πιο δύσκολα και τα πιο οδυνηρά. Όλα αυτά νικήθηκαν από τον ακατάβλητο επιθετικό εχθρό...

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστελλιανών «Ο ΚΕΡΑΜΟΣ» παραστέκεται στη θλίψη της οικογένειας του εκλιπόντος και εύχεται στον ίδιο να είναι καλοτάξιδος εκεί που πάει.

ΜΑΪΟΣ 2015

Για το Δ.Σ. του Πολιτιστικού

Συλλόγου Καστελλιανών «Ο ΚΕΡΑΜΟΣ» Γιώργος Μαυροειδής

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ:

- Πέθανε στο Ηράκλειο και κηδεύτηκε την Κυριακή των Βαΐων, 5 Απριλίου, στο Ναό του Αγίου Δημητρίου, στο Σχοινιά, η Μαρία Παπαδάτου, το γένος Αμαργιωτάκη, κόρη του συγχωριανού μας, Ιωάννη Ανδρέα Αμαργιωτάκη.

Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένεια της.

- Πέθανε και κηδεύτηκε στο Καστέλλι την ημέρα του Μ. Σαββάτου ο συγχωριανός μας, Ιωάννης Φουλεδάκης.

Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένεια του.

- Πέθανε και κηδεύτηκε στη Σητεία ο συγχωριανός μας Ιερέας, Εμμανουήλ Ν. Λεμπιδάκης.

Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένεια του.

- Πέθανε κι κηδεύτηκε στο Καστέλλι ο τέως Πρόεδρος της κοινότητας Καστελλίου, Νικόλαος Στάικος.

Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένεια του.

- Πέθανε και κηδεύτηκε στον Άγιο Νικόλαο ο Ιερέας Σταύρος Μαστοράκης, σύζυγος της συγχωριανής μας Έλλης Μαυρικάκη.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους του.

- Πέθανε στο Γουεστ Γαρμουθ του Κεϊπ Κοτ των Ην. Πολιτειών Αμερικής και κηδεύτηκε στη γενέτειρά του, το Καστέλλι, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ολύμπου, κυρός Άνθιμος Δρακωνάκης.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους του

- Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα, η σύζυγος του συγχωριανού μας Εμμ. Στάικου, Βασιλική Στάικου.

Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένεια της.

- Πέθανε και κηδεύτηκε στο Καστέλλι, ο συγχωριανός μας, Γεώργιος Μπουρλάκης, σύζυγος της Ειρήνης Περάκη.

Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένεια του.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

- Ο Κωνσταντίνος Οικονομάκης, γιος του Γιάννη και της Χρυσούλας Οικονομάκη, μετά από επιτυχίες εξετάσεις έλαβε την ειδικότητα της οφθαλμολογίας με άριστα.

Θερμά Συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Ο Νίκος και η Κική Οικονομάκη απέκτησαν κοριτσάκι.

Στους ευτυχείς γονείς, παππούδες και γιαγιάδες ευχόμαστε να τους ζήσει και καλή ανατροφή.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ –ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

- Γιαμπιτζάκη – Αναστασοπούλου Σοφία 50 ευρώ

- Δρακωνάκης Κων/νος του Αθανασίου 20 ευρώ

- Πετράκη – Χουρδάκη Μαρίκα 20 ευρώ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ «ΑΝΤΙΟ»

Στον Επίσκοπο Ολύμπου ΑΝΘΙΜΟ ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ

Σεβασμιότατε Κρήτης

Σεβασμιότατε Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου

Θεοφιλέστατοι και Σεβαστοί πατέρες

Υπουργέ, κυρία Αντιπεριφερειάρχη, κύριε Δήμαρχε

Συγγενείς, συγχωριανοί και φίλοι του Άνθιμου,

Ο Επίσκοπος Ολύμπου Άνθιμος Δρακωνάκης, ο δικός μας Άνθιμος, έφυγε για πάντα από κοντά μας. Άφησε την τελευταία του πνοή στη Βοστώνη, λίγο πριν ξεκινήσει για την εκκλησία της παροικίας, όπου θα λειτουργούσε και θα ευλογούσε το Σάββατο των Ψυχών.

Άνθιμε,

Είμαστε όλοι συγκλονισμένοι από τούτο το αδόκητο ταξίδι σου, το μοναδικό χωρίς ανθρώπινη πνοή, το ταξίδι σου το τελευταίο, το ταξίδι της επιστροφής στη γενέτειρά γη, στο Καστέλλι. Είμαστε όλοι εδώ για να σου ευχηθούμε να είσαι καλοτάξιδος - ως το τέλος του προορισμού σου- και παραφράζοντας τα λόγια του τραγουδιού να σου πούμε:

Στο ταξίδι αυτό που βγαίνεις

να πηγαίνεις με αέρα καλό

Δεκάδες και εκατοντάδες ταξίδια σε χώρες μακρινές, μα τούτο το τελευταίο, το πιο κοντινό, στη διπλανή «Καστελλιανή πολιτεία», - όπως συχνά έλεγες - είναι ξεχωριστό. Όλοι σε κατευοδώνουμε με τη σκέψη μας και από τα βάθη της ψυχής μας παρακαλούμε τον Κύριο να κατατάξει την ψυχή σου «εν σκηναίς δικαίων» και να δώσει βάλαμο παρηγορίας στον αγαπημένο σου αδελφό, τον αγαπημένο όλων μας πατέρα-Κωνσταντίνου, στα παιδιά του, στα πρωτοεξάδερφα και τους συγγενείς σας, από τις δυο μεγάλες οικογένειες του Καστελλίου μας: των Δρακωνάκηδων και των Μαυροφόρων.

Σαν Καστελλιανός και φίλος σου καλός, δεν θα ξεχάσω ποτέ την αγάπη και τη ειλικρινή και ανεπιτήδευτη φιλία σου. Αναμνήσεις και βιώματα κοινά όχι λίγα. Πολύ περισσότερα μετά την εγκατάσταση και των δυο μας στο Χαυγά. Παρέα με τον αγαπημένο μας παπά - Κωστή, πολλά βράδια, και συζητήσεις επί συζητήσεων... Ήταν εκεί που διέκρινε κάποιος το βαθύ στοχασμό, το θεολογικό λόγο και την ευρύτητα της παιδείας που σε διέκρινε.

Ετούτη την ώρα θα ήθελα μόνο τούτο: να βρω τρόπο να σου πω, πως ποτέ άλλοτε η παρουσία σου δεν ήταν τόσο αισθητή όσο σήμερα που φεύγεις.

Εμείς θα προσδοκούμε την ώρα που ο Κύριος θα μας φέρει πάλι κοντά σου. Ως τότε θα μνημονεύουμε τον Δεσπότη μας, τον Δεσπότη του Θείου λόγου, τον Δεσπότη του διαλόγου, τον διαπολιτισμικό, τον κοσμοπολίτη Επίσκοπο της απλότητας, της αμεσότητας και της ειλικρίνειας. Τον Δεσπότη Άνθιμο που ήταν πάντα παντού, στις χαρές και στις λύπες μας, τον Άνθιμο της καρδιάς των Καστελλιανών, τον αγαπημένο μας που με τούτο το στερνό ταξίδι του δεν πηγαίνει πια ούτε στο Βέλγιο, ούτε στη Γερμανία, ούτε στην Αμερική. Θα μείνει εδώ στο μικρό αλλά λατρεμένο του Καστέλλι, αφήνοντας όμως ένα μεγάλο κενό.

Ωστόσο, Άνθιμε, θα είσαι πάντα μαζί μας, μα πάντα, όπως ήσουν μέχρι λίγο πριν, πριν φύγεις τελευταία φορά για την Αμερική. Εμείς, θα σε συναντούμε νοερά στο δρόμο, στο καφενείο, πιο συχνά στην εκκλησία του Τιμίου Προδρόμου, από όπου ξεκίνησες μικρό παιδί, συνοδός του αλησιμόνητου παπά - Χατζή, του παππού σου. Θα μας λείψει η παρουσία σου στην Ωραία Πύλη, όταν μας προσκαλούσες μ' έναν ιδιαίτερο συμβολισμό, να απαγγείλουμε όλοι μαζί «Το Πιστεύω και το Πάτερ Ημών». Μόνο μαζί σου γινόταν φωναχτά αυτή η συλλογική προσευχή, που μας οδηγούσε στην εναντίωση του Θείου.

Είσαι και τώρα μαζί μας, έλα και δώσε μας το σύνθημα της έναρξης, έλα να μας συντονίσεις σε τούτο το ανεπανάλητο βίωμα της κοινής προσευχής.

Ξέρω, πως δεν μπορεί πια όρθιο το, άλλοτε, λυγερό κορμί σου να σταθεί, είναι όμως, ασφαλώς, μαζί μας η δυνατή ψυχή σου, που ήταν δεμένη με το Καστέλλι και τους Καστελλιανούς. Σε κρατάμε κι εμείς βαθιά στην καρδιά μας και σου ευχόμαστε να είσαι καλά εκεί που πηγαίνεις, στον τελικό σου προορισμό, παρέα με τον παπα-Χατζή, τον παππού σου, τους γονείς σου το Νίκο και την κερά - Καλλιόπη, την πρεσβυτέρα Αννίτα, που αγαπούσες τόσο πολύ και έφυγε τόσο νέα, τους θείους και τα πρωτοεξάδερφά σου, που έφυγαν νωρίτερα, τον αξέχαστο Ιερέα της ενορίας μας παπά-Μανώλη Κωστάκη, νεανικό σου φίλο και συλλειτουργό, κι εκείνους όλους που ακολούθησαν πιο πρόσφατα.

Άνθιμε,

Μην ξεχνάς ότι το επί θύραις καλοκαίρι, όπως κάθε χρόνο, σε περιμένουν:

- Η γιορτή των Αγίων Αποστόλων, ο ιστορικός ναός των οποίων βρίσκεται λίγα μόνο βήματα από το σπίτι που γεννήθηκες και έζησες τα παιδικά σου χρόνια.

- Ο Προφήτης Ηλίας, στη γιορτή του, από την οποία δεν έλειψες ποτέ. Εκεί όπου μας καθήλωσες όλους όταν έκαμες το ολόπρωτο στο χωριό κήρυμά σου, ως νέος Χαλκινός φοιτητής.

- Ύστερα ο Αφέντης Χριστός στον Κέραμο για να ευλογήσεις τους άρτους και τον καρπό της αμπέλου και μετά τη λειτουργία να ακολουθήσει το ντόπιο ρακάκι και το κοινό γεύμα, που παραδοσιακά προσφέρει ο Σύλλογός μας, κάτω από τον τεράστιο πρίνο με τον παχύ του ίσκιο.

- Μετά ο Δεκαπενταύγουστος, με το παραδοσιακό γλέντι και τις εκδηλώσεις του πολιτιστικού μας συλλόγου. Εκεί, πέρσι ο σύλλογός μας πρόσφερε στο πρόσωπό σου, ως ελάχιστη τιμή, το αφιέρωμα: «Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ολύμπου Άνθιμος Δρακωνάκης: 60 χρόνια υπηρετής της ορθοδοξίας και πολίτης του κόσμου».

(Συνέχεια στη σελ. 4)

ΝΕΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ ΦΟΥΡΝΗΣ «Ο ΚΕΡΑΜΟΣ»

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ «ΑΝΤΙΟ» Στον Επίσκοπο Ολύμπου ΑΝΘΙΜΟ ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ

(Συνέχεια από τη σελ. 3)

Δεκάδες μνημικά – τιμητικά μηνύματα από Αρχιερείς: τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο, τους Αρχιεπισκόπους Αμερικής Δημήτριο και Αυστραλίας Στυλιανό, καθώς και άλλους Αρχιερείς του ελληνισμού της διασποράς, «του εντός και εκτός των τειχών ελληνισμού», τον οποίο υπηρέτησες και τίμησες με συνέπεια, συνέχεια και γενναιοδωρία. Κεντρικός ομιλητής, τότε, ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Πέτρας και Χερρονήσου κ. Νεκτάριος, στον οποίο ολόθερμα ευχόμεστε αποκατάσταση της υγείας του, ώστε να είναι μαζί μας και στις φετινές εκδηλώσεις.

• Ύστερα η γιορτή του Τιμίου Προδρόμου, του ναού που βρισκόμαστε τώρα, με το λιτό αλλά γεμάτο σεβασμό στην παράδοση πανηγύρι. Εδώ, που η αρχιερατική παρουσία σου έδινε όλη τη μεγαλοπρέπεια στον Άγιο προστάτη του Καστελλίου. Τον Άγιο που υπηρέτησες από μικρό παιδί ως τα σήμερα.

• Θα σε περιμένει ακόμη η αγαπημένη όλων μας Κεραπολίτισσα με το ιστορικό σχολείο, που ισοπεδώθηκε από το ναζιστικό χέρι την περίοδο της κατοχής και στο οποίο, όπως συχνά έλεγες, πρόλαβες να φοιτήσεις μόνο στην πρώτη μικρή. Για την ανάπλαση αυτού του χώρου – που για αιώνες υπήρξε εστία γνώσης και πολιτισμού- μίλησες πέρυσι την ημέρα της γιορτής της, καλώντας όλους τους συντοπίτες να συνδράμουν γι αυτό.

Με αφετηρία το κάλεσμα αυτό και τη διακαή σου επιθυμία, η οικογένειά σου, ο πατήρ- Κωνσταντίνος, αποφάσισε, αντί στεφάνων, να αφιερώσει τις προσφορές του κόσμου στη μνήμη σου, για το συγκεκριμένο σκοπό.

Νιώθεις, λοιπόν, Άνθιμε πως και τούτη η ύστατη ώρα της φυσικής σου παρουσίας εδώ, είναι ώρα προσφοράς προς την Εκκλησία και την κοινωνία. Υπήρξες ένα από τα αδιαφιλονίκητα πρότυπα ανθρωπισμού και δημιουργικότητας, από όπου και αν πέρασες. Ήσουν πάντα παλικάρι, όπως όλοι ξέρουμε, ακόμη και στα πιο δύσκολα.

Είχες απείριπτη αγάπη για το συνάνθρωπό σου, είχες πείσμα για την πραγμάτωση όλων εκείνων που ήταν ωφέλημα για την κοινωνία, είχες πάθος για την πρόοδο αυτού του τόπου και είχες ακόμη μεγαλύτερο πάθος για κάθε είδους προσφορά στην ορθοδοξία και τον ελληνισμό της διασποράς. Αφήνεις ένα μεγάλο κενό στην καρδιά όλων εκείνων που σε αγάπησαν. Στο πρόσωπο σου είδαμε όλοι τον άνθρωπο που περιέγραψε ο Churchill:

« ο άνθρωπος ζει με αυτά που κερδίζει

και ολοκληρώνει τη ζωή του με αυτά που προσφέρει »

Και σήμερα, Άνθιμε, τελευταία φορά της πορείας σου προς την Μπαμπάκιά, το δρόμο που διάβηκες αμέτρητες φορές στα παιδικά, στα νεανικά αλλά και στα κατοπινά σου χρόνια, θα μας επιτρέψεις να σου αποδώσουμε, ως ύστατο ευχαριστώ, για τη μεγάλη προσφορά σου στο χωριό και στον τόπο μας, μια χούφτα ροδοπέταλα από μυρωμένα άνθη και λεμονοανθούς του Καστελλίου, για να συνειδητοποιήσουν όλοι όσοι σε συνοδεύουν σήμερα, πως σήμερα, τώρα, περνά τα σοκάκια του χωριού ο Εντόπιος και Οικουμενικός Επίσκοπος Ολύμπου Άνθιμος Δρακωνάκης.

Μαζί μ' αυτά θα θέλαμε, Άνθιμε, να καταθέσουμε όλη την περηφάνια μας για σένα, για ό,τι υπήρξες και ό,τι πρόσφερες στην Ορθόδοξη του Χριστού Εκκλησία, αλλά και στον ελληνισμό της διασποράς. Γι όλα αυτά το Καστέλλι, αλλά και η ευρύτερη περιοχή της Φουρνής θα σε θυμούνται και θα σε τιμούν. Γι όλα ετούτα θα είσαι πάντα μαζί μας και η μνήμη σου θα είναι ΑΙΩΝΙΑ.

Θα τελειώσω με έναν πολύ εγκάρδιο αποχαιρετισμό,

Άνθιμε,

Μια σπίθα ήσουν, κι έσβησες

Σπίθα της νιότης και της λεβεντιάς

Σπίθα στην ώριμή σου ηλικία

Σπίθα στα θεολογικά, σπίθα στα κοινωνικά

Σπίθα στο Βέλγιο, στη Γερμανία, σπίθα στην Αμερική.

Ένας αληθινός υπηρέτης της Ορθοδοξίας και του Οικουμενικού Ελληνισμού. **ΑΝΤΙΟ ΑΝΘΙΜΕ**

Γιώργος Μαυροειδής

Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Καστελλίων «Ο ΚΕΡΑΜΟΣ».

Από την επίσκεψη του Ελευθερίου Βενιζέλου στην Αλεξάνδρεια

Η Πηνελόπη Σ. Δέλτα θυμάται...

“Ήταν πενήντα χρόνων τότε ο Βενιζέλος. Ψηλός, λεπτός, με κυπριαστένια κορμοστασιά, γρήγορες κινήσεις, γοργό κατακτητικό βάδισμα, κάτασπρος ήδη και με λιγοστεμένα μαλλιά στην κορυφή, μα ακμαίος, δυνατός, νεότερος από τους νέους, ευκίνητος, ενθουσιώδης, ακούρατος. Το χέρι του λεπτό, μακρύ, κάτασπρο, με μακριά κωνικά δάχτυλα, χωρίς μύτες στην άκρη, ήταν το ευγενικότερο, το δυνατότερο, το ωραιότερο αντρίκιο χέρι που είδα ποτέ. Τα μάτια του, γαλανά, αστραφτερά, έλαμπαν από εξυπνάδα, σπιθοβολούσαν από μέσα από τα γυαλιά του, ή γέμιζαν σκέψη και στοχασμούς όταν άκουε. ”

Στο Θ. Βερέμης - Ηλίας Η. Νικολακόπουλος (επιμ.), «Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του». Αθήνα, Τα ΝΕΑ - Ιστορική Βιβλιοθήκη, Τεύχος 11, σελ. 158.

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑΝΩΝ
«Ο ΚΕΡΑΜΟΣ»

Σε συνεργασία με την Έδρα UNESCO
του Πανεπιστημίου Λευκωσίας

σας προσκαλεί στο Δήμητρο Αφιέρωμα

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΟΡΑΜΑΤΙΣΤΗΣ και ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΣ

Σάββατο 8 και Κυριακή 9 Αυγούστου 2015

Το Αφιέρωμα τελεί υπό την αιγίδα
του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών
«Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

ΣΑΒΒΑΤΟ, 8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2015

Αύλειος χώρος Δημοτικού Σχολείου Καστελλίου Φουρνής

19:30-19:40	Καλωσόρισμα: Γιώργος Μαυροειδής Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Καστελλίων «Ο Κέραμος»
19:40-20:00	Μνήμη Επισκόπου Άνθιμου Δρακωνάκη
20:00-20:30	Χαιρετισμοί: • Μητροπολίτης Πέτρας και Χερρονήσου • Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία • Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» • Έδρα UNESCO Πανεπιστημίου Λευκωσίας • Περιφέρεια Κρήτης • Δήμος Αγίου Νικολάου
20:30-20:40	Προβολή ταινίας: «Ο Ελευθέριος Βενιζέλος» (Ανθοδόγμα από τη ζωή και το έργο του)
20:40-21:10	Ομιλία: «Η επικαιρότητα του Ελευθερίου Βενιζέλου» Νίκος Παπαδάκης, Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»
21:10-21:20	Τιμητικές Διακρίσεις
21:20-21:40	Μουσική και χοροί της Κρήτης
21:40	Δεξίωση

Με τη στήριξη: Δήμου Αγίου Νικολάου και
της Ιεράς Μητροπόλεως Πέτρας και Χερρονήσου

ΚΥΡΙΑΚΗ, 9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2015

Κινηματοθέατρο «ΔΗΡΟΣ», Νεάπολη Κρήτης

	Ο Ελευθέριος Βενιζέλος: Πολιτικές, κοινωνικο-οικονομικές και εκπαιδευτικές κατακτήσεις
Συντονίζουν:	Μαρία Κωστάκη-Φούσκα, Φιλολόγος - Λυκειάρχης Γιάννης Οικονομάκης, Φιλολόγος - πρ. Γυμνασιάρχης
10:45-11:00	Χαιρετισμός-Παρουσίαση: Γιώργος Μαυροειδής Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Καστελλίων «Ο Κέραμος»
11:00-11:30	«έγώ γάρ ήγομαι πόλιν πλείω ζύμψασαν όρθουμένην ωφέλειν τούς ιδιώτας...»: το βενιζελικό όραμα του ελληνικού εκσυγχρονισμού Στέλλα Αλιγιάκη, Ιστορικός
11:30-12:00	Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις: Σήφης Μπουζάκης Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών
12:00-12:30	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ
12:30-13:00	Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και το γλωσσικό ζήτημα: Χρ. Χαρηλαμπάκης Καθηγητής Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών
13:00-13:30	Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η Κύπρος: Αμύλλιος Σοφωμό Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος και Διευθυντής Εδρας UNESCO Πανεπιστημίου Λευκωσίας,
13:30-14:00	Συζήτηση

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑΝΩΝ

ΜΕΡΑΜΒΕΛΛΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ «Ο ΚΕΡΑΜΟΣ»

Αγαπητοί συγχωριανοί και συνδημότες,

Αγαπητοί απόδημοι,

Το κείμενο που ακολουθεί γράφτηκε μετά από παραίνεση του αοιδίμου πλέον Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Ολύμπου κυρού Ανθίμου, ο οποίος και τόνισε στον λόγο του πέρυσι στην Κεραπολίτισσα επί τη εορτή της Θεοτόκου στις 8 Σεπτεμβρίου ότι είναι ανάγκη να αναδείξουμε τον ιστορικό αυτό χώρο.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστελλίου Φουρνής «Ο Κέραμος» επικοινωνεί λοιπόν μαζί σας με την παρούσα επιστολή, προκειμένου να μοιραστεί με όλες τις τοπικές κοινωνίες, που συνιστούσαν τον τώως Δήμο Φουρνής, το όραμα του προσφάτως εκλιπόντος χωριανού μας Δεσπότη Ανθίμου αλλά και πολλών από εμάς για την ανάπλαση γενικότερα του χώρου της «Κεραπολίτισσας», όπου λειτουργούσε προπολεμικά το ιστορικό και περιώνυμο Δημοτικό Σχολείο- φυτώριο πνεύματος και παιδείας.

Στον ιδανικό αυτό χώρο του κάμπου της Φουρνής, όπου το φυσικό τοπίο συμμαχεί αρμονικά με την ιστορική και πολιτισμική μας παράδοση, δίπλα στο ναό της Γεννήσεως της Θεοτόκου, που αποτελεί τμήμα της ιστορικής Μονής της Παναγίας της Καρδιώτισσας (17ος αι.), συνέρρεε πλήθος μαθητών από τα γύρω χωριά του βόρειου ημιορεινού, ορεινού και παράκτιου Επάνω Μεραμβέλλου, ενώ δίδαξαν φωτισμένες μορφές δασκάλων (Σοφία και Μαρία Αμαργιώτου, Σοφία Μαυροειδή Παπαδάκη, Μαρία Λιουδάκη, Ιωάννης Κανιτάκης και Εμμ. Μπουραντάς), που κράτησαν άσβεστη τη σπίθα της γνώσης, του πολιτισμού και της ορθόδοξης πίστης από το 1848, όταν

ιδρύθηκε το σχολείο με τη γενναία συμβολή του Επισκόπου Πέτρας Δωροθέου Διαμαντίδη, ως το 1939 οπότε και καταργήθηκε. Γι' αυτό το λόγο, η «Κεραπολίτισσα» είναι χώρος ιερός και εμβληματικός στις συνειδήσεις και στις αφηγήσεις των παλαιότερων από εμάς, χώρος έμφοτος με μνήμες και βιώματα, σκιρτήματα και παιδικές ανασές. Έχουμε, επομένως, χρέος να τον αναδείξουμε στις νέες γενιές και να τον καταστήσουμε επισκεψιμό με παρεμβάσεις και δραστηριότητες που θα συγκροτούν ένα νέο πλαίσιο πολιτιστικής και πνευματικής αναφοράς.

Απευθυνόμαστε, λοιπόν, στην αγάπη σας, προκειμένου να ενισχύσετε οικονομικά την προσπάθειά μας, ξεκινώντας από τη διαπλάτωση του δρόμου, ώστε να γίνει ευχερέστερη η πρόσβαση στην «Κεραπολίτισσα». Ας σημειωθεί ότι η «Κεραπολίτισσα», ακριβώς λόγω της πνευματικής της ταυτότητας, δεν ανήκει σε ένα ή δύο χωριά, αντιθέτως το ιστορικό εύρος της επεκτείνεται –το τονίζουμε εκ νέου- σε ολόκληρο τον πάλαι ποτε Δήμο Φουρνής, η συνοχή του οποίου δεν ήταν μόνο γεωγραφική αλλά και βαθιά πολιτισμική.

Αγαπητοί συγχωριανοί, συνδημότες και απόδημοι,

Ελπίζουμε ότι θα ανταποκριθείτε στο αίτημά μας παρά τις δυσκολίες της εποχής. Η ελληνική ιστορία, εξάλλου, έχει δείξει ότι σε περιόδους κρίσεως ανεφάνησαν φιλόγνοι και φιλοπάτριδες, δωροεδοτές και ευεργέτες, το φρόνημα των οποίων παρέμεινε άτρωτο στα ποικιλώνυμα βέλη των καιρών.

ΥΓ. Για την κατάθεση των χρημάτων: Λογαριασμός Συλλόγου Καστελλίων Μεραμβέλλου Λασιθίου «Ο Κέραμος»: Εθνική Τράπεζα 118/787479-03

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Άνθιμος Δρακωνάκης, ως Πρόεδρος

(Πρωτοπρεσβύτερος Πατήρ Κωνσταντίνος Δρακωνάκης)

Γεώργιος Μαυροειδής, Πρόεδρος Συλλόγου Καστελλίων Μεραμβέλλου Λασιθίου «Ο Κέραμος» ως αντιπρόεδρος

Πρωτοπρεσβύτερος Πατήρ Νικόλαος Βουκουλάκης, ως Μέλος

Πρωτοπρεσβύτερος Πατήρ Ιωάννης Μαλλιάρης, ως Μέλος

Εμμανουήλ Μπουραντάς, Πρόεδρος του Τοπικού Διαμερισματος Φουρνής, ως Μέλος

Νικόλαος Οικονομάκης, Πρόεδρος του Τοπικού Διαμερισματος Καστελλίου, ως Μέλος

Ρένα Κανιτάκη, Πρόεδρος του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων Φουρνής, ως Μέλος

Νικόλαος Φουντουλάκης, Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Φουρνής, «Η Ευαγγελίστρια», ως Μέλος

Δημήτριος Μαστοράκης, Πρόεδρος του Ελαιουργικού Συνεταιρισμού Φουρνής και της Ενώσεως Αγροτικών Συνεταιρισμών Μεραμβέλλου, ως Μέλος

Εμμανουήλ Αμαργιώτης, τ. Λυκειάρχης-Αντιπρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου Ενορίας Καστελλίου Φουρνής, ως Μέλος

Δημήτριος Περοδοσκαλάκης, Φιλολόγος, ως Γραμματέας.

Καστέλλι, 5/6/2015

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΜΕ ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ ΤΟΥ ΤΑΤΟΪΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ, 24 ΜΑΪΟΥ 2015

Όπως ήταν προγραμματισμένο, την Κυριακή το πρωί περίπου σαράντα Φουρνιώτες και Φίλοι της Φουρνής συναντηθήκαμε με τα αυτοκίνητά μας στον Κόμβο της Βαρυμπόμπης και κατευθυνθήκαμε στην είσοδο Λεύκας του κτήματος όπου και παρκάραμε.

Η παρέα μας με τον ξεναγό στην είσοδο Λεύκας

Εκεί μας περίμενε ο κ. Βασίλης Κουτσαβλής, πρόεδρος του Συλλόγου των Φίλων του Κτήματος Τατοΐου, ο οποίος είχε αναλάβει την ξενάγησή μας στην ιστορική διαδρομή του κτήματος.

Το Τατόι βρίσκεται 15 χιλιόμετρα βόρεια της Αθήνας. Στο κτήμα βρίσκεται το θερινό ανάκτορο της πρώην ελληνικής βασιλικής οικογένειας. Το αρχαίο και τρέχον επίσημο όνομα της περιοχής είναι Δεκέλεια. Το Τατόι είναι ο τόπος γέννησης του Γεωργίου Β'.

Η ιστορία του Τατοΐου είναι ο άθλος της σχεδόν εκ του μηδενός δημιουργίας και, στη συνέχεια, διατήρησης ενός από τα πιο ωραία δάση της Αττικής στους πρόποδες της Πάρνηθας.

Το Τατόι έχει την προϊστορία του, που ξεκινά από την Αρχαία Δεκέλεια - η θέση της οποίας συμπίπτει με το κεντρικό του τμήμα - και καταλήγει στα τρία οθωμανικά τσιφλίκια Τατόι, Μαχούνια και Λίοπει, που συνενώθηκαν το 1835 στα χέρια του Σκαρλάτου Σούτσου και επί δεκαετίες κατόπιν υπήρξαν κρησφύγετα ληστών. Όμως, η πραγματική του ιστορία αρχίζει το 1872, με την αγορά του από τον Γεώργιο Α'.

Το 1898, έπειτα από διαδοχικές αγορές, αλλά και με την παραχώρηση στον Βασιλέα από τη Βουλή ως ιδιωτική περιουσία του πρώην εθνικού κτήματος Μπάφι, το Τατόι απέκτησε τη μέγιστη έκτασή του: 47.427 στρέμματα. Σε σχέση με τα 250.000 στρέμματα που κατείχε η οικογένεια Σούτσου και τα 300.000 του Ανδρέα Συγγρού το κτήμα του Βασιλέως δεν ήταν το μεγαλύτερο στην Αττική. Ως κτήμα αναψυχής ήταν, αντιθέτως, το πρώτο στην Ελλάδα.

Παράλληλα με τη στρεμματική του μεγέθυνση, προχώρησε δραστήρια η οργάνωση της διαχείρισής του και η ανάπτυξη της υποδομής του. Στα έργα αυτά, απολύτως πρωτοπόρα στην Ελλάδα της εποχής, προσιτάξιμος ήταν ο Λουδοβίκος Μύντερ (1873-1892), Δανός δασολόγος και φίλελλήνας, καθώς και, στη συνέχεια, ο διάδοχός του στη διεύθυνση του κτήματος Ότο Βάισμαν (1893-1914). Πρώτα από όλα, όμως, το Τατόι είναι το προσωπικό δημιουργήμα του Γεωργίου Α', που το σχεδίασε ως ένα κτήμα αναψυχής στο οποίο κυρίαρχο λόγο θα έχει το δάσος και δευτερεύοντα τα οικοδομήματα, προς μεγάλη απογοήτευση του Ερνστ Τσίλλερ, ο οποίος αρχικά εξέλαβε τον Γεώργιο ως έναν άλλο Λουδοβίκο της Βαυαρίας, και ήταν ο αρχιτέκτων της πρώτης βασιλικής κατοικίας.

Το πρώτο σπίτι που περατώθηκε το 1874 ήταν ένα απλό διώροφο σπίτι ελληνοελβετικού ρυθμού, με δίκρινη στέγη, το οποίο παραδόξως προοριζόταν όχι ως ανάκτορο αλλά ως βασιλικός ξενώνας, χρήση για την οποία ουδέποτε διατέθηκε. Πάνω από το ήδη χαραγμένο περιβόλι, για το οποίο επελέγησαν φυτά από ολόκληρη τη Μεσόγειο, άρχισε να οικοδομείται από τον αρχιτέκτονα Σάββα Μπούκη, το 1884, το καθ' αυτό ανάκτορο, μπιούμενο μια έπαυλη του συγκροτήματος των ανακτόρων του Πέτερχοφ, στην Αγία Πετρούπολη, που ανήκε στον τσάρο Αλέξανδρο Β', θείο της βασίλισσας Όλγας.

Το νέο σπίτι πρωτοκατοικήθηκε από τον Γεώργιο το 1889, αμέσως δηλαδή μετά τον γάμο του Διαδόχου Κωνσταντίνου, στον οποίον αφέθηκε η χρήση του παλιού σπιτιού. Μέχρι το τέλος του 19ου αι. το Τατόι είχε αποκτήσει δύο ναούς - Προφήτη Ηλία (1873) και Αναστάσεως (1899) - ένα υπασιστήριο, μερικές οικίες για τα αυλικούς υπηρεσιας, ένα τηλεγραφείο, την κατοικία του διευθυντή, τρία συγκροτήματα εργατοσπιτιών, ένα οινοποιείο, ένα βουτυροκομείο, τρεις στάβλους, αποθήκες, εργαστήρια και καταλύματα για τη Φρουρά. Ο παλιός ανεμόμυλος μετατράπηκε σε πύργο, μέσα στον οποίο διαρρυθμίστηκε ένα αρχαιολογικό μουσείο με τα ευρήματα των μικροανασκαφών στην περιοχή.

Ο Ναός της Αναστάσεως στο Βασιλικό Κοιμητήριο

Γράφει η
PENA KANITAKH

Το Τατόι είχε επίσης αποκτήσει 400 χιλιόμετρα οδικού δικτύου/αλεών, γέφυρες, άρπιο σύστημα υδροδότησης και πυρασφάλειας, καθώς και δύο μικρές τεχνητές λίμνες, τη Χίνα και την Κιθάρα. Δεδομένου ότι το διέσχισε ο δημόσιος δρόμος της Χαλκίδας, το κτήμα είχε το χάνι του για τους περαστικούς. Απέκτησε επίσης ένα ξενοδοχείο, το «Τατόιον», που διαφημιζόταν στους ευρωπαϊκούς τουριστικούς οδηγούς της εποχής. Αρχιτέκτων της περιόδου αυτής ήταν ο Αναστάσιος Μεταξάς. Στα 1880, ο λόφος του Παλαιοκάστρου, όπου και ο ναός της Αναστάσεως και το Βασιλικό Μουσουλείο που χτίστηκαν αργότερα, δέχτηκε το πρώτο του μνημό (της Πριγκίπισσας Όλγας, που πέθανε σε ηλικία έξι μηνών), τριάντα τρία χρόνια προτού ενταφιασθεί εκεί, σε τάφο απείριστο, ο Γεώργιος Α'.

Την πρώτη δεκαετία του 20ού αι. κτίστηκαν οι πέτρινοι στρατώνες, στα δε 1913/14, επί Κωνσταντίνου Α', το κτίριο του προσωπι-

Ανεβαίνοντας στον λόφο του Παλαιοκάστρου προς το Βασιλικό Κοιμητήριο

κού. Είναι αξιοπρόσεκτο ότι παράλληλα με τον εξελληνισμό της Δυναστείας, το Τατόι έχανε την αρχική αισθητική του ομοιογένεια και οπισθοδρόμηση, όλο και πιο πολύ, τον βόρειο χαρακτήρα του.

Η μεγάλη πυρκαγιά του 1916 σηματοδότησε το τέλος της χρυσής εποχής. Κάηκε το μεγαλύτερο μέρος του δάσους, κάηκαν κατά εκατοντάδες τα ελάφια που ο Γεώργιος είχε εισαγάγει από την Ουγγαρία, οι ανακτορικοί στάβλοι, ο ναός του Προφήτη Ηλία, το μουσείο, το παλιό ανάκτορο.

Η παραγμένη πολιτική περίοδος που ακολούθησε δεν επέτρεπε την άμεση ανασυγκρότηση. Αυτή πραγματοποιήθηκε στα χρόνια της Α' Αβασιλευτής Δημοκρατίας, χάρη στη φροντίδα όλων των διαδοχικών κυβερνήσεων, χάρη επίσης στην επίβλεψη και την ικανότητα του νέου διευθυντή Βασιλείου Δρούβα (1925-1961). Στα χρόνια περί το 1930, κτίστηκε το συγκρότημα κατοικιών και εργαστηρίων, γνωστό ως μάνδρα, όπως επίσης και ο σταθμός χωροφυλακής. Η παλινόρθωση της μοναρχίας πρόσθεσε μεν στο κτήμα το κομψό διευθυντήριο, το μουσουλείο και τα διάσπαρτα πέτρινα φυλάκια της Φρουράς, τραυμάτισε όμως βάνουσα την ίδια την έπαυλη, στη μεγάλη επισκευή των ετών 1937-39. Αρχιτέκτονες της περιόδου αυτής ήταν ο Αναστάσιος Μεταξάς, ο Εμμανουήλ Λαζαρίδης και ο Κωνσταντίνος Σακελλάριος.

Ακολούθησαν τα δύσκολα χρόνια της κατοχής, όπου ο Δρούβας ακροβατούσε ανάμεσα στον κατακτητή και το αντίρροπο της Πάρνηθας για να σώσει το κτήμα. Η πίεση του «βουνού» αυξήθηκε το καλοκαίρι του 1944. Στο διάστημα του φθινοπώρου οι λεηλασίες πλήθυναν, ώσπου καταλύθηκε στο Τατόι κάθε αρχή. Στη διάρκεια των Δεκεμβριανών το κτήμα και η έπαυλη διαλύθηκαν πλήρως και η μικρή κοινωνία του θρηνεί τα δικά της θύματα του Εμφυλίου που ξεκινούσε. Το καλοκαίρι του 1945 το κτήμα κάηκε ξανά. Τα κίνητρα ήταν σαφώς πολιτικά.

Έτσι το Τατόι ξεκίνησε το 1946 και πάλι από το σημείο μηδέν. Για να αντισταθμίσει την απώλεια εσόδων από την καταστροφή του δάσους, ο Δρούβας έδωσε έμφαση στην παραγωγή κρασιού και στα γαλακτοκομικά προϊόντα. Στα 1952 κτίστηκε το κομψό νέο βουστάσιο, τα προϊόντα του οποίου, όπως εν γένει τα προϊόντα του κτήματος, διατίθονταν προς πώληση σε ξενοδοχεία, νοσοκομεία, ιδρύματα και στρατόπεδα. Αρχιτέκτονες της περιόδου αυτής ήταν ο Κ. Γκίνης και ο Αλ. Μπαλατζής.

Από το τέλος του 1948 εγκαταστάθηκε στην έπαυλη μονίμως η βασιλική οικογένεια, που την κατοίκησε αδιαλείπτως ως το πρωί του Αντικινήματος κατά της Χούντας, στις 13 Δεκεμβρίου 1967.

Ως χώρος αυστηρά ιδιωτικός, το Τατόι κατάφερε σε γενικές γραμμές να παραμείνει έξω από τη μεγάλη Ιστορία. Ωστόσο, προσωπικότητες της εποχής, όπως ο τσάρος Νικόλαος Β' της Ρωσίας, η Ελισάβετ της Αυστροουγγαρίας, οι βασιλείς του Ηνωμένου Βασιλείου Εδουάρδος Ζ' και Αλεξάνδρα ή, τα τελευταία χρόνια, η βασίλισσα Ελισάβετ Β' του Ηνωμένου Βασιλείου, η Τζάκι Κένεντυ και άλλοι το επισκέφθηκαν ή φιλοξενήθηκαν σ' αυτό.

Το Τατόι υπήρξε επίσης το θέατρο σκηνών μεγάλης δραματικής εντάσεως, όπως η εξέγηση του Κωνσταντίνου, το 1917, η αγωνία και ο θάνατος του Βασιλιά Αλέξανδρου, ο θάνατος του Βασιλιά Παύλου. Άπειρες ήταν οι επίσημες ή ανεπίσημες συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν εκεί και που επηρέασαν την πορεία των εθνικών και πολιτικών πραγμάτων: ιδιαίτερα σημαντικές ήταν οι δια-

Στην πύλη του ανακτορικού συγκροτήματος

βουλεύσεις του θέρους του 1915, καθώς και οι συσκέψεις εν όψει της γερμανικής επιθέσεως τον χειμώνα του 1941 ή λόγω της καταρρέσεως του μετώπου τον επόμενο τραγικό Απρίλιο. Τρεις κυβερνήσεις ορκίσθηκαν στο Τατόι: του Ελευθερίου Βενιζέλου, τον Αύγουστο του 1915, του Δημητρίου Ράλλη, τον Νοέμβριο του 1920, και του Γεωργίου Παπανδρέου, τον Φεβρουάριο του 1964.

Όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς, το κτήμα περιήλθε στο δημόσιο τρεις φορές, το 1924, το 1973 και το 1994. Πάντα, μετά από καθεστωτικές αλλαγές, είτε δινόταν αποζημίωση στην τέως βασιλική οικογένεια, είτε δημευόταν όλη η περιουσία.

Το 1924, με την ανακήρυξη της Β' Ελληνικής Δημοκρατίας, κατασχέθηκε το σύνολο της βασιλικής περιουσίας (δημόσια και ιδιωτική), υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Για την ιδιωτική περιουσία επιδικάστηκε αποζημίωση, την οποία ουδέποτε εισέπραξε η τότε τέως βασιλική οικογένεια.

Το 1973 η Χούντα των Συνταγματαρχών κατήργησε τη μοναρχία και δήμευσε όλη την περιουσία, επιδικάζοντας πάλι μια μικρή αποζημίωση, που ποτέ δεν εισέπραξε και πάλι η τέως βασιλική οικογένεια.

Το 1994, είκοσι χρόνια μετά το Δημοψήφισμα του 1974, η ελληνική κυβέρνηση ουσιαστικά δήμευσε όλη τη βασιλική περιουσία χωρίς καμία αποζημίωση. Η κατάσχεση αυτή κρίθηκε παράνομη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Η επιχειρηματολογία του τέως βασιλιά Κωνσταντίνου στράφηκε στην αξίωση ότι η εν λόγω ιδιοκτησία αποκτήθηκε από τους προκατόχους του με νόμιμα μέσα και επομένως υπόκειται στην κανονική προσωπική κληρονομιά. Το ελληνικό κράτος υποστήριξε ότι η ιδιοκτησία αυτή παρακολουθούσε το θεσμό της μοναρχίας και επομένως, μόλις καταργήθηκε η μοναρχία, η ιδιοκτησία έπρεπε να επανέλθει στο δημόσιο αυτόματα.

Το δικαστήριο αποφάσισε ότι η περιουσία που παρακολουθούσε το θεσμό της μοναρχίας είχε ήδη περιέλθει αυτόματα στο ελληνικό κράτος (Ανάκτορα Αθηνών στη οδό Ηρώδου Αττικού, η έπαυλη Ψυχικού, το ανάκτορο "Καραμπουρνάκι" κ.α.) το 1974 και ότι το κτήμα Τατοΐου, το κτήμα Πολυδένδρι και το Μον Ρεπό αποτελούσαν ιδιωτική περιουσία και η Ελληνική Δημοκρατία έπρεπε να πληρώσει εύλογη αποζημίωση στη τέως βασιλική οικογένεια, αν ήθελε να διατηρήσει στην ιδιοκτησία της αυτά τα ακίνητα και εκτάσεις.

Η τέως βασιλική οικογένεια τελικά αποζημιώθηκε. Τον Μάρτιο του 2003 το Τατόι περιήλθε στην κυριότητα του κράτους και τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους κηρύχθηκε διατηρητέο από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, ύστερα από εισήγηση της Ελληνικής Εταιρείας για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Τον Ιούλιο του 2007 η ελληνική κυβέρνηση δήλωσε ότι σκοπεύει να μετατρέψει το κτήμα σε μουσείο.

Η ξενάγησή μας ξεκίνησε από το Ανάκτορο και συνεχίστηκε στα διάφορα κτίρια του κτήματος όπως το χωριό, το Υπασιστήριο, τους σταύλους, το οινοποιείο, το βουτυροκομείο, το ελαιοτριβείο, το γαλακτοκομείο, το Διευθυντήριο, το Δασονομείο και τελειώσε στο Βασιλικό Κοιμητήριο με το ναό της Αναστάσεως και το Βασιλικό Μουσουλείο. Η ξενάγηση κράτησε πάνω από τέσσερις ώρες και εντυπωσιαστήκαμε από την ευφράδεια, τις γνώσεις, την καθαρή και δυνατή φωνή και κυρίως την αγάπη του ξεναγού μας κ. Κουτσαβλή, προέδρου του Συλλόγου Φίλων Κτήματος Τατοΐου, για το κτήμα του Τατοΐου.

Στην συνέχεια γευματίσαμε όλοι μαζί στο εστιατόριο ΘΕΑ που βρίσκεται στις παρυφές του κτήματος Τατοΐου.

Όλοι ενθουσιαστήκαμε από αυτή την ξενάγηση και από τα τόσα ενδιαφέροντα που είδαμε και ακούσαμε τόσο για την φύση, τα κτίρια αλλά και την ιστορία του κτήματος.

Και να κλείσω αναφέροντας τι έγραψε ο διεθνούς φήμης πολεοδότης, Κωνσταντίνος Δοξιάδης για το Τατόι:

«Το Τατόι αποτελεί μια εξαιρετικά σημαντική για την Αττική έκταση... Εκτός από σημαντική από οικονομικής πλευράς περιοχή, αποτελεί και φραγμό μεταξύ της οικοδομικής εξάπλωσης της πόλης και των προστατευόμενων ορεινών δασικών οικοσυστημάτων της Πάρνηθας. Στο συνολικό σύστημα οικότοπων της Αττικής, το Τατόι αποτελεί γέφυρα μεταξύ του ορεινού όγκου της Πάρνηθας και αυτού της Πεντέλης, άρα και σημαντικό κρίκο στο δακτύλιο ορεινών οικοσυστημάτων που περιβάλλουν το Λεκανοπέδιο. Από υδρολογικής πλευράς, ο χώρος είναι αφετηρία σημαντικού τμήματος του προστατευόμενου υδρολογικού δικτύου του Κηφισού, φιλοξενώντας κάποια από τα λίγα τμήματα του Κηφισού που είναι ακόμα ανέπαφα. Όλα αυτά καθιστούν το Τατόι έναν χώρο κλειδί στην τοπική και οικολογική λειτουργία της Αττικής...»

Το Αττικό Τοπίο αποτελεί από την αρχαιότητα τόπο πνευματικής δημιουργίας. Ο Περίπατος, η Ακαδημία, η Αγορά, οι πυρήνες αυτοί του αρχαίου πολιτισμού ήταν τοπία και όχι κτίρια. Ο ρόλος του έχει στις μέρες μας εξοβελιστεί, αλλά εδώ, στο Τατόι, το Αττικό Τοπίο μας υποδέχεται ως ο ουσιαστικός κήρυος του χώρου, και προσκαλεί χρήσεις που τοποθετούν το φυσικό Αττικό Τοπίο στο προσκήνιο, που αναπτύσσονται με αυτό σχέσεις συμβίωσης και αλληλεπίσχυσης. Ο Περίπατος, το ποδήλατο στη φύση, οι φυσικές, ιστορικές και οικολογικές διαδρομές, μια νέα, διεθνής, περιπατητική "Ακαδημία του Πλάτωνα", η βιολογική γεωργία και αμπελοργαία, όλες αυτές είναι υπό προϋποθέσεις χρήσεις απόλυτα συμβατές με τον χώρο».

Πηγή: Κ. Μ. Σταματόπουλος, «Το Χρονικό του Τατοΐου», εκδόσεις Καπόν, Αθήνα 2004

40 Χρόνια από την ίδρυση του Συλλόγου μας

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Αποσπάσματα από το Καταστατικό του Συλλόγου όπου φαίνονται ΟΙ ΙΔΡΥΤΕΣ και τα άρθρα 1 και 2 που αφορούν την ΙΔΡΥΣΗ - ΕΠΩΝΥΜΙΑ - ΕΔΡΑ του Συλλόγου και τους ΣΚΟΠΟΥΣ του Συλλόγου.

ΟΙ ΙΔΡΥΤΕΣ

- *Όνομα — *Όνομα Πατέρα — *Επίθετο — *Επάγγελμα — *Υπογραφή
- 1) Κων/νος Γεωργ. Βαρδάκης, Πρόεδρος *Εφετών
  - 2) Κων/νος Ίωάν. Κανιτάκης, Καθηγητής Παν/μίου
  - 3) *Ελευθέριος *Εμμ. Μπουραντάς, *Υπάλλ. Τραπ. *Ελλάδος
  - 4) *Ιωάννης Μύρωνος Λουκάκης, *Υπάλληλος Δ.Ε.Η.
  - 5) *Εμμανουήλ Κων/νου *Αγγελάκης, *Υπάλλ. *Εμπ. Τραπεζής
  - 6) Κανάκης Μύρωνος Λουκάκης, Δάσκαλος
  - 7) Εδστάθιος Νικ. Νιωτάκης, Πολ. Συν/χος
  - 8) Χαρίδημος *Εμμ. Μπουραντάς, Συν/χος Α.Τ.Ε.
  - 9) Γεώργιος Μιχ. Τουτουδάκης, *Υπάλλ. Τραπ. *Ελλάδος
  - 10) Κων/νος Ραδαμ. Φουντουλάκης, *Εφοριακός
  - 11) Νικόλαος *Εμμ. Παπαστεφανάκης, Δικηγόρος
  - 12) *Εμμανουήλ Μιχαήλ Φαλκωνάκης, *Ιατρός
  - 13) Νικόλαος Μιχαήλ Φαλκωνάκης, *Οδοντίατρος
  - 14) Σπυρίδων Νικ. Γωνιωτάκης, Μηχ.-*Ηλ. Ε.Μ.Π.
  - 15) *Ιωάννης *Εμμανουήλ Κυριακάκης, Φυσικός
  - 16) Αικατερίνη θυγ. *Εμμ. Κοκολάκη, *Ιδιωτ. *Υπάλλ.
  - 17) Εδκλείδης Μιχαήλ Φαλκωνάκης, Δικηγόρος
  - 18) Χαράλαμπος Δημητρίου Φανουριάκης, *Ιατρός
  - 19) Γεώργιος Θεοδώρου Κουρᾶνος, Οικονομολόγος
  - 20) Εδάγγελος Κων/νου Τσαγκαράκης, Φοροτεχνικός
  - 21) *Αντώνιος *Εμμ. Ρουσσάκης, *Υπάλλ. Τ.Σ.Α.Υ.
  - 22) Μύρων *Εμμ. Μαυρικάκης, *Ιατρός
  - 23) Γεώργιος *Ελευθ. Βουκουκλάρης, *Ιατρός
  - 24) Μιχαήλ *Εμμ. Μπουραντάς, *Υπάλλ. Τ.Π.Δ.Α.
  - 25) Νικόλαος *Εμμ. Γραμματικάκης, Γεωπόνος.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ
και ΦΙΛΩΝ τής ΦΟΥΡΝΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΙΔΡΥΣΗ - ΕΠΩΝΥΜΙΑ - ΕΔΡΑ - ΣΚΟΠΟΙ - ΜΕΣΑ

*Άρθρο 1ο: ΙΔΡΥΣΗ - ΕΠΩΝΥΜΙΑ - ΕΔΡΑ

Ίδρύεται Σωματείο με την επωνυμία «Σύλλογος Φουρνιωτών και Φίλων τής Φουρνής Κρήτης» με έδρα την Αθήνα.

*Άρθρο 2ο: ΣΚΟΠΟΙ

1. Ο Σύλλογος έχει σκοπό:
  - α) Νά εμποδίσει την παραπέρα παρακμή τής Φουρνής Μιραμπέλλου Κρήτης και τής περιοχής της.
  - β) Νά ξαναθερμάνει και νά τονώσει τις σχέσεις ανάμεσα στο Φουρνιώτικο χώρο και στους μόνιμους κάτοικους τής Φουρνής από τη μία και στους απόδημους Φουρνιώτες και τους φίλους τής Φουρνής από την άλλη.
  - γ) Νά δημιουργήσει και νά συντηρήσει νέους δεσμούς, όσο γίνεται ισχυρούς, ανάμεσα από τη μία μεριά στο Φουρνιώτικο χώρο και στους μόνιμους κάτοικους τής Φουρνής και στους απόδημους Φουρνιώτες και τους φίλους τής Φουρνής από την άλλη.
  - δ) Νά προσφέρει κάθε δυνατή συμπαράσταση στη σπουδαζουσα Φουρνιώτικη νεολαία.
  - ε) Νά διασώσει το παραδοσιακό κλίμα του Φουρνιώτικου χώρου και νά αποκαταστήσει τη φυσιογνωμία τής Φουρνιώτικης περιοχής.
  - στ) Νά εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες τής σύγχρονης εξέλιξης για χάρη του Φουρνιώτικου χώρου, με τη προϋπόθεση νά μὴν ἀλλοιώνεται ἡ παραδοσιακή μορφή τής περιοχής.
  - ζ) Νά δημιουργήσει και νά διατηρήσει κλίμα ψυχικής ενότητας ανάμεσα στους Φουρνιώτες, μόνιμους ή απόδημους, και στους φίλους τής Φουρνής.
  - η) Νά ἐμπνέει στὰ Φουρνιωτόπουλα τὴν ἀγάπη καὶ τὴν περηφάνεια γιὰ τὸν τόπο τῆς καταγωγῆς τους καὶ τὴν ἀνάγκη νά φροντίζουν τὴ Φουρνή, νά ἐπιστρέφουν στὴ Φουρνή καὶ νά στηρίζονται στὴ Φουρνή καὶ τὴ παράδοσή της.
2. Σὲ τοῦτο τὸ Καταστατικό, «Φουρνιώτικος χώρος» σημαίνει τὴ Φουρνή Μιραμπέλλου Κρήτης καὶ τὴν περιοχή της, ἢ ἀκόμη καὶ τὸ ἀνθρώπινο δυναμικὸ της.
3. Ο Σύλλογος εἶναι ἔξω ἀπὸ κάθε λογγῆς πολιτικῆς δραστηριότητας.

Η Ορθοδοξία της Φουρνής σε Καθολικό έδαφος

Του ΘΑΝΑΣΗ ΓΙΑΠΙΤΖΑΚΗ

Όταν ήρθαν οι Ενετοί στην Κρήτη ή όπως το λέγαμε τότε «ι Βενετσιάνι ιν Κάντια», τα μέρη μας γνώρισαν μια κατοχή (1211-1669) κατά έναν αιώνα πλιό μακρόχρονη από την κατοπινή κατοχή των Τούρκων (1669-1913).

Βέβαια, δεν υπάρχει πρόθεση εδώ να συγκρίνουμε τον αυστηρό έλεγχο των Ιταλών θεματοφυλάκων του ναυτικού εμπορίου της Γαληνοτάτης με τη σκληρή σκλαβιά και το πνευματικό σκοτάδι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Εδώ ερχόμαστε, μαζί με τον ερχομό των Ενετών στην Κρήτη, να επισημάνουμε μια μορφή αντίστασης που καταγράφεται σαν μια άγνωστη σελίδα της Ιστορίας των Κρητικών της περιόδου εκείνης στην περιοχή της Φουρνής στο Επάνω Μιραμπέλλο.

Πρόκειται για το βιβλίο «Περιήγηση στην περιφέρεια της Φουρνής των χρόνων της Βενετοκρατίας» που εκδόθηκε πρόσφατα από την Φουρνινέτ Ασοσείειση, τον Σύλλογο Επικοινωνίας των νεαρών Φουρνιωτών που, από το θαυματουργό ηλεκτρονικό έδαφός τους έχουν δώσει ήδη άλλο ένα εντυπωσιακό δείγμα γραφής, με το προηγούμενο βιβλίο τους «Η Φουρνή Λασιθίου Κρήτης στο πέρασμα των αιώνων».

Αυτή τη φορά, χάρη στην ενδελεχή εργασία της Μαρίας Κατηφόρη και στον Γιάννη Δρακωνάκη που είχε αναλάβει την οργάνωση και τον συντονισμό της έκδοσης, αλλά και στην Μαρία Σινοπούλου-Μαυρικάκη που είχε την φιλολογική επιμέλεια και στους Μανώλη Γωνιωτάκη και Ελένη Κανάκη που συμμετείχαν με επιλεγμένες φωτογραφίες τους. Όλοι τους συνέβαλαν στην επιτυχία του βιβλίου με υπερβολική - σχεδόν «θηρσκευτική» - προσήλωσι. Η νέα τους αυτή συμβολή στην Τοπική Ιστορία της Ανατολικής Κρήτης επιβραβεύτηκε με τη χρηματοδότηση της έκδοσης από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λασιθίου.

Οι πληροφορίες του βιβλίου αντλήθηκαν από κατάστιχα φέουδων, από απογραφές, από έγγραφα νοταρίων, από χάρτες κι από εκθέσεις αρχόντων, μηχανικών, καθώς και περιηγητών στην περίοδο της Ενετοκρατίας.

Η γεωλογική πόλγη της Φουρνής, δηλαδή ο κάμπος της, μια μικρή πεδιάδα χιλίων τριακοσίων στρεμμάτων σε υψόμετρο 320 μέτρων ανατολικά της Νεάπολης, ήτανε περιοχή που από τους Ενετούς λεγόταν με μια δικιά τους λέξη «παρτινέντζια».

Στην παρτινέντζια αυτή και στα κατακερματισμένα πλέον φέουδα που ανήκανε στην επικράτεια των τριών κυρίαρχων οικισμών της, οι πηγές αναφέρουν διάφορες τοποθεσίες που τις είχαν ιδιοκτησίες τους Φουρνιώτες. Με ονόματα όπως Μπαρμπάρης, Καλλέργης, Ντάντολο, Σαργέδο, Βονάλε, Γυαλινάς, Μοδάτζο, Μπον, Πανιέτο, Τζεν, Χαντακίτης, Καρυστινός, Κονταράτος.

Αναφορές, όμως, ονομάτων Ενετών και ντόπιων της Φουρνής, που προβάλλουν την ολιγαρχία όσων είχαν πλούτο, παιδεία, ή ακόμη και τίτλο ευγενείας. Για την άθλια κατάσταση των ντόπιων της υπαίθρου έχουν μείνει γνωστές οι γενικόλογες αποσπασματικές αναφορές που μας δίνουν να καταλάβουμε την εκμετάλλευση, την φτώχεια και την πείνα.

Χωριά, όπως ο Σκινιάς, οι Σέλλες, η Ελούντα, οι Δωριές, ο Λούμας και ο Βρουχάς, που μετατρέπονται με το πέρασμα του χρόνου σε μετόχια της Φουρνής, ανήκουν στην επικράτεια επιρροής της επειδή κατέχουν εκεί περιουσίες οι Φουρνιώτες. Κάποιος Ανδρέας Τζένος, σε επιστολή του προς τον Δόγη της Βενετίας Λαυρέντιο Τιέπολο, αναφέρει έριδα του 1268 που είχε ξεσπάσει ανάμεσα σε φεουδάρχες που κατοικούσαν «αντ Φούρνιουμ ινίμα Μιραμπέλλι» (στην Φουρνή του Μιραμπέλλου).

Εκείνο που διαπιστώνει κανείς στο δεύτερο μέρος του βιβλίου, με έναν πρόδηλο και αναμφισβήτητο τρόπο, είναι η πληθώρα μικρών και μεγάλων ναών καθώς και μοναστηριών που χτίζονται στη μακρά αυτή περίοδο Κατοχής.

Οι ορθόδοξοι κάνουν έτσι μια επίμονη αντίσταση, προβάλλοντας έντονα και φανερά την τοπική τους ταυτότητα μέσω της θρησκευτικής που τους επιτρεπόταν να κρατήσουν. Υπήρξαν μάλιστα αρκετές περιπτώσεις καθολικών Ενετών που ασπάστηκαν το ορθόδοξο δόγμα.

Αυτό δεν πρέπει όμως να θεωρηθεί ως νίκη της

ορθοδοξίας στην Φουρνή, αλλά ως αδυναμία μιας πόλης-κράτος, όπως η Βενετία, να ελέγξει απόλυτα όλες τις εκτεταμένες κτήσεις της, επιβάλλοντας ακόμα και τον καθολικισμό. Οι Ενετοί παρέμειναν κυρίως έμποροι και παράλληλα διαλλακτικοί λόγω της παλιάς τους ανάμνησης σαν προτεκτοράτο του Βυζαντίου με αρκετές ελληνικές λέξεις στο ιταλικό λεξιλόγιό τους.

Το θέμα όμως είναι η διαπίστωση ότι πολλοί ορθόδοξοι ναοί χτίστηκαν στα χρόνια της καθολικής Ενετοκρατίας. Για ποιόν άλλο λόγο παρά - για διατήρηση της ταυτότητας των γηγενών Φουρνιωτών με την έκφραση της πίστης.

Υπάρχει έγγραφο του 1508, όπου αναφέρεται ότι ο ιερέας Εμμανουήλ Πεδιώτης από το χωριό Κάτω Φουρνή ορίζεται πρωτόπαπας και μοιράζεται με τον Εμμανουήλ Κονταρή τη διοίκηση της επαρχίας Μιραμπέλλου. Η βρίσκουμε αναφορά ότι «εκτάσεις του Σκινιά ανήκουν σε

μέλη της οικογένειας Κασαρά από την Φουρνή, που μονάζουν στη Μονή Κεράμου στο Καστέλι Φουρνής». Οι μοναχοί των μοναστηριών, σαν του Κεράμου, προέρχονται από τις τοπικές - όπως είπαμε - πλούσιες οικογένειες και είναι εγγράμματοι.

Έτσι προέκυψαν τότε οι πολλές εκκλησίες.

Στο Καστέλι Φουρνής γνωστά μοναστήρια της εποχής της Ενετοκρατίας είναι, όπως είπαμε, η Μονή Κεράμου, η Παναγία η Κυραπολίτισσα, ο Αφέντης Χριστός, η Αγία Τριάδα και η Ζωοδόχος Πηγή στο σημερινό νεκροταφείο. Ναοί της ίδιας περιόδου είναι οι Άγιοι Απόστολοι, ο Προφήτης Ηλίας και ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος.

Στο Κάτω Χωριό Φουρνής είναι η Αγία Άννα, η Αγία Βαρβάρα, το Άγιο Πνεύμα, ο Άγιος Γεώργιος και η Μεταμόρφωση του Σωτήρος (Αφέντης Χριστός). Στο Επάνω Χωριό Φουρνής είναι ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος και η Ευαγγελίστρια έξω από τον οικισμό. Στα χρόνια των Ενετών ανάγονται ο Άγιος Αντώνιος στον αρχαιολογικό χώρο της Δρήρου και ο Άγιος Γεώργιος στις Χώρες. Στην απογραφή των μονών και εκκλησιών του 1635 καταγράφεται και ο ναός του Αφέντη Χριστού στο Σκουρά.

Στην Ελούντα, φουρνιώτικο μετόχι της εποχής, αποτυπώνονται σε χάρτες της Ενετοκρατίας η Αγία Μαρίνα στην Πλάκα, η Αγία Παρασκευή στο Τσιφλίκι, η Αγία Τριάδα στο Σχίσμα, η Παναγία, ο Άγιος Νικόλαος και η Ανάληψη στην Κολοκύθα. Σε γραπτές πηγές είναι γνωστές η εκκλησία του Αγίου Νικολάου στην Κατεβατή και η Μονή της Παναγίας στο Δρουβαλιά.

Επίσης τότε υπήρχαν στο Σύρμεσο, βόρεια της Φουρνής, δύο μοναστήρια, του Αγίου Αντωνίου και της Αγίας Βαρβάρας. Στις Δωριές υπήρχαν από τότε η Μονή των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης και στο Μεγάλο Κοράσι η Μονή της Παναγίας. Στο Καρύδι υπήρχαν στα χρόνια εκείνα δυο μικρές μονές που δεν υπάρχουν πιά. Στο Σκινιά λειτουργεί από τον 17ο Αιώνα το Μοναστήρι του Αγίου Δημητρίου. Την ίδια εποχή προσδιορίζονται στον Επάνω Λούμα η Μονή του Μιχαήλ Αρχαγγέλου και ο ναός του Αγίου Ιωάννου του Ξενικού στη θέση Μεσάρμι.

Στις Κάτω Σέλλες σώζεται ο σπηλαιώδης μικρός ναός του Αγίου Αντωνίου Σφουγγαρά. Στο Βρουχά, επί Ενετών, υπήρχαν οι μονές του Αγίου Ιωάννου στην Παχιά Κερατιά και του Αγίου Ιωάννου στο Ακρωτήρι του Αφορεσμένου.

Τέλος, στη Σπιναλόγκα, εκτός από τον ορθόδοξο ναό του Αγίου Νικολάου που - μετά τη δημιουργία των οχυρωματικών έργων - χρησιμοποιήθηκε για θεία λειτουργία και από τους Ενετούς και από τους ντόπιους, υπήρχαν ο καθολικός ναός της Σάντα Μπάρμπαρα (Αγίας Βαρβάρας) και ο ορθόδοξος ναός του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, που μάλλον είναι ο σημερινός Άγιος Γεώργιος.

Θυμάμαι, παλιά, όταν έβγαινε κάποιο βιβλίο με την ιστορία ενός χωριού, ανέφερε την τοποθεσία του, τον πληθυσμό, και μετά απαριθμούσε τις εκκλησίες του χωριού.

Εκεί τελείωναν τα άξια λόγου, η ιστορία του, καθώς και η παρουσίαση του θέματος! Κάτι ανάλογο συμβαίνει και σε αυτό το βιβλίο, με τη διαφορά ότι αυτό το βιβλίο έτσι έπρεπε να γραφεί.

Μονή Καλογεράδων στη Φουρνή

Αποχαιρετισμός στο μακαριστό Θεοφιλέστατο Άνθιμο

Σεβασμιώτατε Αρχιεπίσκοπε Κρήτης,
Σεβασμιώτατε Μητροπολίτη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου
Σεβαστοί Πατέρες,
Πρώτα ζητώ την άδεια σας να πω μια ιστορία,
που άκουσα προ ημερών και έχει σημασία.
Θεοφιλέστατε Άνθιμε,
Σου άρεσε να τραγουδείς ριζικά τραγούδια,
σ' αφιερώνω μερικά, δεν έφερα λουλούδια.
Ένα βράδυ επέρασα απ' του Χάροντα την πόρτα,
κι άκουσα τη Χαρόντισσα κι αρμίνευε του Χάρου.
- Τώρα που η στράτα σ' έβγαλε στο Πάνω Μεραμπελλό,
σ' ένα παραδοσιακό χωριό που λέγεται Καστέλλι.
Και πήρες τρεις Καστελλιανούς μέσα σε ένα μήνα,
σταμάτα μπλιο το θερισμό, μάζεψε το δραπάνι.
Μη κάμεις στάση, να χαρείς, στο σπίτι του Προέδρου,
του Μερακλή του καφετζή, του Νίκο Δρακωνάκη.
Γιατί ο γιός του ο Άνθιμος λείπει μακριά στα ξένα,
σε ξένη χώρα λειτουργεί, Αμερική τη λένε.
- Εγώ θα πάω να τον βρω, όσο μακριά και να 'ναι,
γιατί ο Αϊ - Στράτιγος μου ζήτησε μια χάρη.
Να βρω έναν Επίσκοπο, εν' άξιο Ιεράρχη,
να λειτουργεί στους ουρανοί μαζί με τ' Αρχαγγέλους.
Κι εγώ βρήκα τον Άνθιμο, για δεν υπάρχει άλλος,
στη μελωδιά, στη ψαλμική την τέχνη πιο μεγάλος.
Που όταν θα βάλει «Ευλογητός» τρέμουνε τα καντύλια,
κι όταν σπκώνει τ' Άγια κι Αγγέλοι γονατίζουν.
Κι εχάρηκε ο Αϊ - Στράτιγος, το 'πε σσοι χωριανούς μας,
Θεοφιλέστατε,
Ξεφάντωσε ετοιμάζουσε στον Άδη οι χωριανοί μας,
και παρασέρνουνε το αυλές κι στρώνουνε τσι ταύλες.
Ο κύρης σου ο Μερακλής είν' ο κουμανταδόρος,
μαζί με τη μπτέρα σου τραπέζι ετοιμάζουσε.
Και πέφαν και καλέσανε όλους τσι χωριανούς μας,
και σμίξαν οι Καστελλιανοί όλοι οι μερακλήδες,
απ' αγαπούσαν το ποτό και κάνανε παρές.
Ο Νταραντούρας, Βανιλιάς, Καλίβας, Φτερουγάρης,
Μεθόδιος, Περοκοσιτίς, Μπαρτάχης, Μαυρογιάννης,
ο Φον - Κλειδής κι ο Κορωνιός κι ο Στάκος ο Νίκος.
Κι άλλοι πολλοί που δε μπορώ όλους να τ' αναφέρω,
αγαπημένους συγγενείς στη μνήμη σας να φέρω.
Παπά - Μανώλης τσι κερνά σε φιλοσέινες κούπες,
όλοι τρώνε και πίνουνε και σιγοτραγουδούνε.
Κι ιντά 'ναι αυτá η μάζωξη, τούτο το χαροκόπι;
Μήπως για γάμο γίνεται, μήπως για πανηγύρι;
Ούτε για γάμο γίνεται, ούτε για πανηγύρι.
Εμάθα, Δεσπότη μου, πως πάεις να τους εύρεις,
για τούτο ξεφαντώνουνε και λένε μαντινάδες.
- Χίλια καλώς ορίσατε, αγαπιτέ Δεσπότη,
μη σου φανούν παράξενοι οι (γι)εδικοί μας τόποι.
Και κάτσε να ξεκουραστείς κι εμείς θα σε ρωτούμε.
Πες μας, ανέ βρατά ο Ουρανός κι αν στέκει ο Απάνω Κόσμος,
κι αν στέκει το Καστέλλι μας, το όμορφο χωριό μας.
Πες μας τα νέα του χωριού, τι κάνουν οι (γι)εδικοί μας.
Πες μας, αν ήρθε η Άνοιξη κι αν κελαιδέι τ' απδόνι.
Κι Εκείνος δεν απάντησε.
Θεοφιλέστατε,
Σήμερα άνοιξε ο ουρανός πάνω απ' το Καστέλλι,
κι Αγγέλοι κατεβήκανε δίπλα στο φέρετρό σου.
Ανάμεσα στους Κρητικούς, στους άνδρες βρακοφόρους
και στις λυγεροκάμπιες κόρες Κρητικοπούλες.
Ο Αϊ - Στράτιγος τσι έπεψε, για να σε συνοδεύσουν,
στο μακρινό ταξίδι σου, σσοι Ουρανοί τσι στράτες.
Κι άφηκαν και παραγγελιά σ' όλους τσι χωριανούς μας.
Δεν πέθανε ο Δεσπότης σας κι πάμε το θρήνο,
μετάθεση απ' την Αμερική πήρε σ' άλλους Πλανήτες.
Να λειτουργεί στους Ουρανοί, στη Χώρα των Αγγέλων,
και θα' ρχεται και στο χωριό, όπως ερχόταν πρώτα.
Να μας τονε προσέχετε Άγγελοι το Δεσπότη,
γιατί πολύ κουράστηκε σ' Αμερική και Ευρώπη.
Καλό ταξίδι και Καλές Ουράνιες Λειτουργίες,
αγαπιτέ και σεβαστέ μας, Θεοφιλέστατε Άνθιμε.

Καστέλλι Φουρνής - Ιούνης 2015

Γεώργιος Περάκης

Και τα Βουνά πενθούνε...

Γιάντα Φουρνιώτικα βουνά είστε πολύ θλιμμένα;
Κι ίντα 'ναι αυτá η καταχνιά κι η μαύρη κατσιφάρα;
Μήπως εφύσηξε Νοτιάς και εγέμισέ σας σκόνη;
Γή μήπως έπιασε χιονιάς κι επλάκωσέ σας χιόνι;
Όχι! Νοτιάς δε φύσηξε, χιόνι δε μας πλακώνει.
Μα πέρασαν ο Χάροντας κι έβγαλε το δραπάνι,
κι επήρε τρεις Καστελλιανούς κι ένα Κατωχωρίτη.
Το Μηναδάκι πιο μπροστά και το Φουλέ Ξοπίσω,
κι από το Κάτω το Χωριό (η) το Λυρομυχάλη.
Στη φεύγα του εκόνεψε κόντα σσοι Πέρα Μύλους,
και επήρε μας τον Πρόεδρο, το Στάικο το Νίκο.
Και πάλι το μετάνιωσε και εγύρισε πίσω,
και επήρε μας τον Άνθιμο του Κόσμου το Δεσπότη.
Στο πένθος συμμετέχουμε!

Καστέλλι Φουρνής - Ιούνης 2015

Γεώργιος Περάκης

Εδώ Φουρνή...

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

ση της εισόδου του Ιησού στα Ιεροσόλυμα. Ακολουθεί η Μεγάλη Εβδομάδα με τις νυκτερινές ακολουθίες του Νυμφίου μέχρι τη Μεγάλη Τρίτη. Τη Μεγάλη Τετάρτη γίνεται το ευχέλαιο και το μύρωμα των πιστών με το λάδι του ευχελαίου. Τη Μεγάλη Πέμπτη αναγιγνώσκονται τα δώδεκα ευαγγέλια και γίνεται η αναπαράσταση της Σταύρωσης του Χριστού. Ρίγη συγκίνησης επικρατούν σε όλο το εκκλησιαστικό με το άκουσμα του αναγνώματος «Σήμερον κρεμάται επί ξύλου...», την περιφορά του Σταυρού εντός της εκκλησίας και την τοποθέτησή του στο μέσο του ναού. Την επόμενη ημέρα, Μεγάλη Παρασκευή, από τις πρωινές ώρες αρχίζει το στόλισμα του Επιταφίου. Φέτος το στόλισμα έγινε με ιδιαίτερη φροντίδα, πολύ μερικά και αγάπη και έτσι είχε ως αποτέλεσμα ο επιτάφιος να είναι ένα σύνολο ομορφιάς και καλαισθησίας. Το βράδυ στην κατάμεστη εκκλησία της Αγίας Τριάδος έγινε η τελετουργία του επιταφίου. Τέσσερις πολυπληθείς χορωδίες στημένες γύρω από τον Επιτάφιο, πλαισιωμένες από νέους και νέες και με τη συμμετοχή παλαιότερων, έψαλλαν τα εγκώμια. Ακολούθησε η περιφορά του Επιταφίου στους δρόμους του χωριού. Παρά το γεγονός ότι έκανε τσουχτερό κρύο με ψιλοβρόχι και οι δρόμοι του χωριού δεν ήταν σε καλή κατάσταση λόγω των έργων ανάπλασης, η περιφορά πραγματοποιήθηκε και η συμμετοχή του κόσμου ήταν μεγάλη. Με την επιστροφή στην εκκλησία έγινε το πέρασμα κάτω από τον επιτάφιο και έκλεισε η τελετή με το πάροισμο του σώματος του Χριστού από τον Επιτάφιο.

Το Μεγάλο Σάββατο, μετά την πρωινή λειτουργία, όπου ακούγεται για πρώτη φορά το «Χριστός Ανέστη», αρχίζουν οι προετοιμασίες για τη βραδινή αναστάσιμη λειτουργία. Οι νεολαίοι εκδράμουν να μαζέψουν ξύλα για το στήσιμο της φουνάρας στον προκαθορισμένο χώρο της Κεραντιάνας. Άλλοι ετοιμάζουν τον Ιούδα και τον τοποθετούν στο χώρο της φουνάρας για να γίνει το βράδυ το κάψιμο. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού μας μοίρασε και φέτος τις λαμπάδες της Ανάστασης σε όλους τους χωριανούς και τους παρευρισκόμενους γυρνώντας από σπίτι σε σπίτι. Το βράδυ λίγο πριν σημάνουν οι καμπάνες, τα σημαντήρια χτύπησαν και πάλι από μια παρέα Φουρνιωτών, οι οποίοι γύρισαν τους δρόμους του χωριού, πιστοί στο πατροπαράδοτο έθιμο, καλώντας τους χωριανούς να ετοιμαστούν για την εκκλησία. Σε λίγη ώρα χτύπησαν και οι καμπάνες για να καλέσουν τους πιστούς στη λειτουργία της Ανάστασης.

Η εκκλησία της Αγίας Τριάδος γέμιζε από κόσμο μέσα σε λίγο χρόνο. Με το «δεύτε λάβετε φώς» η εκκλησία πλημμύρισε από το φώς των λαμπάδων. Στη συνέχεια όλο το εκκλησιαστικό με επικεφαλής την Ανάσταση, τους ιερείς και τους ψάλτες κατευθύνθηκαν προς την Κεραντιάνα, όπου είχε στηθεί η φουνάρα για το κάψιμο του Ιούδα. Από την εξέδρα οι ιερείς με τους ψάλτες, όταν έφθασε η ώρα δώδεκα, μετά την ανάγνωση του Ευαγγελίου έψαλλαν το «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ» και τα λοιπά αναστάσιμα τροπάρια. Η φουνάρα λαμπάδιασε αμέσως με τον Ιούδα να καίγεται τοποθετημένος στην κορυφή. Τα πυροτεχνήματα, τα βεγγαλικά και οι διάφορες κροτίδες άστραφταν και φώτιζαν την ατμόσφαιρα δίνοντας μια φαντασμαγορική όψη. Ήταν μια χαρμόσυνη, ευχάριστη, αναστάσιμη βραδιά με τον καιρό να έχει φτιάξει και όλοι να απολαμβάνουν την παραδοσιακή, πατροπαράδοτη τελετουργία με τη χαρά να είναι ζωγραφισμένη στα πρόσωπά τους και τις ευχές να ανταλλάσσονται.

Την επομένη, Κυριακή του Πάσχα, έγινε η δεύτερη Ανάσταση στην πλατεία του χωριού, αφού πρώτα έγινε ο εσπερινός στην Παναγία στο Επάνω Χωριό. Ακολούθησε ο ασπασμός της Ανάστασης κάτω από την σκιά του πλάτανου.

ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΣΤΗ ΦΟΥΡΝΗ

Όπως είναι γνωστό έχει καθιερωθεί παγκοσμίως η δεύτερη Κυριακή του Μαΐου να είναι αφιερωμένη στη Μάνα και να γιορτάζεται η γιορτή της Μητέρας. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού μας θέλοντας να τιμήσει τη Μάνα, διοργάνωσε και φέτος μια πολύ ωραία εκδήλωση στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου.

Από την γιορτή της μητέρας

Η εκδήλωση άρχισε με τον εκκλησιασμό στην εκκλησία του Αφέντη Χριστού στον περίβολο του δημοτικού σχολείου. Ας σημειωθεί εδώ ότι η εκκλησία του Αφέντη Χριστού, όπως έχει ανακαινιστεί, είναι μια από τις πλέον αξιοθαύμαστες εκκλησίες του χωριού μας. Μετά τον εκκλησιασμό και την ευλόγηση των άρτων, έγινε συγκέντρωση στην αίθουσα του Σχολείου για τη συνέχιση της εκδήλωσης.

Πρώτος πήρε τον λόγο ο πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου η «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» κ. Νικόλαος Φουντουλάκης, ο οποίος σε σύντομο χαιρετισμό του καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και τους ευχαρίστησε για την παρουσία τους. Στη συνέχεια ανέβηκε στο βήμα η κυρία ομιλήτρια της εκδήλωσης, Σταυρούλα Φουντουλάκη, φιλόλογος, η οποία ανέπτυξε το θέμα «Η γιορτή της Μητέρας».

Στη γεμάτη από νοήματα ομιλία της αναφέρθηκε στο ρόλο της Μάνας στην κοινωνία λέγοντας ότι η Μάνα είναι ο προστάτης και ο θεματοφύλακας των αξιών και των αγαθών του πολιτισμού. Αυτή είναι η ψυχή, η καρδιά της οικογένειας, που οδηγεί τα μέλη της στην πρόοδο και την ευτυχία. Η Μητέρα δημιουργεί ανθρώπους. Είναι ο πλάστης των ψυχών και των σωματών. Το να είσαι Μητέρα σημαίνει την πιο μεγάλη χαρά της ζωής, αλλά και την πιο μεγάλη ευθύνη. Είναι μια έννοια χωρίς εθνικότητα, είναι μια λέξη χωρίς χρονολογία. Είναι ένα ανθρώπινο σύμβολο.

Τελειώνοντας, επεσήμανε ότι ο σημερινός εορτασμός της γιορτής της Μητέρας είναι η ελάχιστη προσφορά στις αμέτρητες ανιδιοτελείς πράξεις της. Ας στραφούμε, λοιπόν, όλοι μικροί και μεγάλοι, είτε, προς τις μητέρες μας και ως αποδώσουμε σε αυτές την αφοσίωση και τον σεβασμό που τους πρέπει. Είναι φόρος τιμής και ένδειξη ευγνωμοσύνης ολόκληρης της ανθρωπότητας στο έργο και στην αποστολή τους.

Στη συνέχεια, σύντομο χαιρετισμό απεύθυνε η κ. Γαλάτεια Χατζηγιάνη, η οποία απήγγειλε και ένα ποίημα για την «πλάστρα» της ζωής, τη Μάνα. Ακολούθησε απαγγελία ποιημάτων από παιδιά Φουρνιωτών, σκορπώντας συγκίνηση και αγάπη στους παρευρισκόμενους.

Ακολούθησε παραδοσιακό κέρασμα με γλυκίσματα και λοιπά μεζεδάκια.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Γιορτάστηκε και φέτος η γιορτή της Αγίας Τριάδας, ο καθεδρικός ναός του χωριού μας με κάθε λαμπρότητα. Από τα παλαιότερα χρόνια η γιορτή της Αγίας Τριάδος αποτελούσε σταθμό στη ζωή μας, σαν ξεχωριστό γεγονός για το χωριό μας. Ήταν και είναι ο πολυπόθητος ναός της Φουρνής και όλο το χωριό γιορτάζει και πανηγυρίζει αυτή την ημέρα.

Ο εσπερινός τελέστηκε από τον

Η περιφορά της εικόνας της Αγίας Τριάδος στο χωριό

ιερέα του χωριού μας με τη συμμετοχή και άλλων ιερέων. Του εσπερινού προέστη ο Αρχιμανδρίτης της Μητροπολιτικής Πετρας και Χερρονήσου κ. Τίτος Ταμπακάκης, ο οποίος στο θείο λόγο που εκφώνησε επεσήμανε τη σπουδαιότητα της ημέρας της Πεντηκοστής και τη θεολογική προσέγγιση της τρισυπόστατης φύσης της Αγίας Τριάδος. Πατήρ, Υιός και Άγιο Πνεύμα σε μία ενότητα, μια φύση, μια δύναμη δίνοντας και σε εμάς το παράδειγμα της ενότητας. Η ημέρα της Πεντηκοστής είναι η πρώτη φανέρωση της εκκλησίας, διότι η εκκλησία υπήρχε προ καταβολής κόσμου ως λόγος των όντων.

Ανήμερα της εορτής η λειτουργία τελέστηκε από τον ιερέα του χωριού μας π. Νικόλαο Βουκουλάκη και τον π. Εμμανουήλ Ανδριανάκη, ο οποίος ασπασμένος εδώ ότι τιμά το χωριό μας με τη συχνή συμμετοχή του στις εκκλησιαστικές τελετές και εκδηλώσεις. Τη λειτουργία παρακολούθησε αρκετός κόσμος και από τις γύρω περιοχές. Μετά το τέλος της λειτουργίας ακολούθησε ο εσπερινός της γονυκλισίας και η ευλόγηση των άρτων. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη λιτάνευση της εικόνας της Αγίας Τριάδας στους κεντρικούς δρόμους του χωριού. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο της Αγίας Τριάδος προσέφεραν κατά την έξοδο από την εκκλησία καλιτσούνια για τα χρόνια πολλά. Ακολούθησε δεξίωση στην αίθουσα του Σχολείου. Στη δεξίωση προσήλθε πλήθος κόσμου, γεμιζόντας ασφκτικά την αίθουσα. Προσφέρθηκαν καφέδες, αναψυκτικά, γλυκίσματα και άλλα εδέσματα με ρακή, προσφορά του εκκλησιαστικού Συμβουλίου και του Συλλόγου.

Την επομένη, εορτή του Αγίου Πνεύματος, γιορτάζουν οι δύο εκκλησίες του χωριού μας, η μία μέσα στο χωριό και η άλλη στο Λαγκό. Και στις δύο εκκλησίες τελέστηκαν λειτουργίες με τη συμμετοχή πλήθους κόσμου. Μετά το τέλος των λειτουργιών ακολούθησαν τα καθιερωμένα κέρασμα.

Στο χωριό οι αδελφές κ. Μαρία και Γαλάτεια Χατζηγιάνη, όπως συνηθίζουν κάθε χρόνο, δεξιώθηκαν όλο το εκκλησιαστικό στο σπίτι τους, δίπλα στην εκκλησία του Αγίου Πνεύματος. Με την καλοσύνη και την πρόσχαρη διάθεση που τις διακρίνει, υποδέχονταν όλους τους καλεσμένους και τους προσέφεραν τα πλούσια εδέσματα που είχαν ετοιμάσει. Η κ. Γαλάτεια προσφώνησε όλους τους παρευρισκόμενους με ένα δικό της ποίημα καλωσορίζοντάς τους και ευχαριστώντας τους για την παρουσία τους.

Οι δύο ταβέρνες του χωριού μας «Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ» στην πλατεία και «ΣΤΟ ΚΑΖΑΝΙ» στην είσοδο του χωριού, διοργάνωσαν κρητικά γλέντια την παραμονή και την ημέρα της εορτής της Αγίας Τριάδας τιμώντας το πανηγύρι, και έτσι η κινητικότητα και η ζωντανία αυτές τις ημέρες στο χωριό ήταν ανεβασμένη.

ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΓΙΟΡΤΗΣ ΤΟΥ ΚΑΛΗΘΝΑ ΣΤΗ ΦΟΥΡΝΗ

«Ιούνη εικοσιπέντεσερις, λέει το καλαντάρι, ν' ανοίξουμε τον κλήδονα στ Αη Γιαννιού τη χάρη». Στις 24 του Ιούνη έχουμε μια διπλή γιορτή. Το γενέσιον του Ιωάννη του Προδρόμου και το ωραίο έθιμο του κλήδονα. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος της Φουρνής αναβίωσε και φέτος το έθιμο του Κλήδονα πραγματοποιώντας εκδήλωση

(Συνέχεια στη σελ. 8)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΤΟΚΛΑΣΙΑ ΣΤΗ ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΛΕΙΣΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ, 31 ΜΑΪΟΥ 2015

Ξε ένα υπέροχο μέρος λίγο έξω από την Αθήνα, παραβρεθήκαμε φέτος με το σύλλογο τη μεγάλη γιορτή της Αγίας Τριάδος, όπου και κάναμε την καθιερωμένη αρτοκλασία.

Η Μονή Κλειστών, σε μία πράγματι «κλειστή» τοποθεσία, περιβάλλεται από βράχους και φαράγγια, δημιουργώντας ένα μαγευτικό τοπίο.

Η ιστορία του μοναστηριού παρουσιάζει πραγματικά μεγάλο ενδιαφέρον! Κατά την παράδοση, ένας ευσεβής χριστιανός τον 12ο αιώνα, βλέποντας ένα παράδοξο φως, ανακάλυψε μέσα σε ένα κοιλώμα, τη θαυματουργή εικόνα της Θεοτόκου. Επειδή το μέρος ήταν ακατάλληλο, αποφάσισε να χτίσει έναν ναό αφιερωμένο στην Παναγία στην απέναντι μεριά του φαραγγιού. Η εικόνα όμως γύρισε δύο φορές στο αρχικό σημείο στο οποίο είχε βρεθεί. Ακολούθησε ολονύκτια παράκληση στην Θεοτόκο από τους χριστιανούς, ώστε να τους επιτρέψει να φτιάξουν το μοναστήρι στο μέρος που είχαν επιλέξει. Τελικά, η εικόνα δεν ξαναμετακινήθηκε, και ιδρύθηκε το μοναστήρι.

Σήμερα, μπορεί κανείς να διακρίνει το σημείο στο οποίο είχε βρεθεί η θαυματουργή εικόνα. Υπάρχουν πολλά αφιερώματα και τμήματα των πιστών που επισκέπτονται το μοναστήρι. Επίσης, οι μοναχές καθημερινά ανάβουν το καντήλι της εικόνας και το μεταφέρουν (με πράγματι αξιοπερίεργο τρόπο με μία τροχαλία σε απόσταση 200 μέτρα).

Στο μοναστήρι φυλάσσεται η κάρα του Αγίου Πολυκάρπου και του Αγίου Πέτρου Αλεξανδρείας, μέρος της κάρας του Αγίου Χαράλαμπος καθώς και πολλά άλλα κειμήλια. Η θαυματουργή εικόνα πανηγυρίζει στις 15 Αυγούστου.

Πραγματικά, για όσους από εσάς δεν καταφέρατε να παραβρεθείτε, αξίζει να επισκεφτείτε αυτό το πανέμορφο μοναστήρι!

ΣΤΕΛΛΑ ΜΑΡΑΝΟΥ

Ανάσταση στη Φουρνή

Εδώ Φουρνή...

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου το βράδυ της εορτής του Αη Γιαννιού. Η βραδιά ήταν εξαιρετική, ο κόσμος αρκετός, πλημμύρισε τον περίβολο του Σχολείου, που είχε ετοιμαστεί από νωρίς, για την πραγματοποίηση της εκδήλωσης.

Από την Γιορτή του Κλήδωνα

Ο πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου κ. Νικόλαος Φουντουλάκης καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και ανέφερε ότι η εκδήλωση αυτή εντάσσεται στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Συλλόγου για τη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και των πατροπαράδοτων παραδόσεων και εθίμων. Στη συνέχεια πήρε το λόγο η φιλόλογος κ. Σταυρούλα Φουντουλάκη, η οποία σε σύντομη ομιλία της αναφέρθηκε στο ιστορικό του εθίμου και στην τελετουργία της όλης διαδικασίας του ανοίγματος του Κλήδωνα.

Η τελετουργία του εθίμου του Κλήδωνα, όπως ανέφερε, τα παλιά χρόνια διαρκούσε δύο ημέρες, την παραμονή του Αη Γιαννιού και ανήμερα. Την παραμονή άναβαν τις φωτιές για το κάψιμο των Μάηδων, το γέμισμα της στάμνας με το «αμίλητο νερό» και την τοποθέτηση μέσα σε αυτή, από τις νέες και νέους του χωριού των λεγόμενων «ριζικαριών» και «κλήδονικών». Η στάμνα σκεπαζόταν με ένα κόκκινο πανί και πάνω τοποθετούνταν ένα μεγάλο κλειδί και «κλειδωναν» τον Κλήδωνα. Η στάμνα έμενε όλη τη νύχτα σε ανοιχτό χώρο υπό το φως των άστρων για να «ξαστριστεί» και να επιδράσει σωστά η μαγική δύναμη των άστρων. Την επομένη, ανήμερα του Αη Γιαννιού, γινόταν το άνοιγμα του Κλήδωνα. Μια πρωτότοκος κόρη, που να την λένε Μαρία, ανέσυρε ένα-ένα τα ριζικάρια από τη στάμνα, μετά από κάθε μαντινάδα που τραγουδούσαν όλοι μαζί. Τέλος, μετά που θα βγουν όλα τα ριζικάρια, το νερό μοιραζόταν στις κοπέλες και αποτελούσε σπουδαίο μαντικό μέσο.

Στη συνέχεια άρχισε η τελετουργία του Κλήδωνα. Στη μέση της αυλής τοποθετήθηκαν οι Μάηδες που είχαν φέρει οι καλεσμένοι, τους άναψαν και άρχισε το πέραςμα πάνω από τις φωτιές. Εν τω μεταξύ μια κοπέλα με την παρέα της είχε πάρει τη στάμνα και πήγαινε να τη γεμίσει με το αμίλητο νερό από το δίπλανο πηγάδι. Στη διαδρομή στα πειράγματα των αγοριών δεν μιλούσε [αμίλητο νερό]. Στη συνέχεια το σταμνί τοποθετήθηκε στη μέση της πίστας και άρχισαν να βάζουν μέσα τα κληδονικά τους οι παρευρισκόμενοι. Σε λίγη ώρα άρχισε τα ανοίγματα του κλήδωνα. Το κρητικό συγκρότημα του κ. Μανώλη Μπουραντά άρχισε να παίζει το σκοπό του κλήδωνα και μια παρέα από κορίτσια

και αγόρια τραγουδούσαν μαντινάδες του κλήδωνα. Η κοπέλα άρχισε να βγάζει ένα-ένα τα κληδονικά από το σταμνί. Σε κάθε βγάλσιμο και ενός κληδονικού τραγουδιόταν και μια μαντινάδα που αφιερωνόταν στον ιδιοκτήτη του κληδονικού. Οι μαντινάδες πότε πειρακτικές, πότε ερωτικές και πότε διασκεδαστικές εναλλάσσονταν μέχρι που βγήκαν όλα τα κληδονικά από τη στάμνα.

Η βραδιά συνεχίστηκε με παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια από το κρητικό συγκρότημα που κατάφερε να ξεσηκώσει όλους τους παρευρισκόμενους με το κέφι που μετέδιδε και η πίστα να είναι γεμάτη με χορευτές κάθε ηλικίας. Τα τραπέζια ήταν γεμάτα από νοστιμιότατα φαγητά, που είχε ετοιμάσει ο Σύλλογος και τα ποτά έρρεαν άφθονα και ανέβαζαν το κέφι. Ήταν μια βραδιά γεμάτη κέφι, παράδοση και θύμισες από τα παλιά που κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους και τους ευχαριστούμε ο Δήμαρχος Αγίου Νικολάου κ. Αντώνης Ζερβός, ο Αντιδήμαρχος κ. Κοκκίνης Κων/νος, κ. Χαριτάκης Νίκος, κ. Καρανιδάκης Δέσπω, κ. Βαρκαράκη Αφροδίτη, ο πρόεδρος της ΔΕΥΑΝ κ. Μανώλης Καραβελάκης, ο πρόεδρος του ΠΑΟΔΑΝ κ. Χάρης Αλεξάκης, ο κ. Πανίκος Καρατζής πρόεδρος της παράταξης της ελάσσονος μειοψηφίας του Δήμου μας και η πρόεδρος της Λαογραφικής Εταιρίας Μερσαμβέλλου κ. Μαρία Κωστάκη. Εκφράζουμε επίσης τις ευχαριστίες μας σε όλους τους συντελεστές αυτής της εκδήλωσης. Στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Πολιτιστικού Συλλόγου, που διοργάνωσαν και πραγματοποίησαν αυτή την εκδήλωση. Στον πρόεδρο της τοπικής κοινότητας κ. Μανώλη Μπουραντά που με τη λύρα του προσφέρεται πάντα εθελοντικά και στα μέλη του συγκροτήματος, κ. Μπρόκο Δημήτρη, κ. Λαυρεντάκη Νικόλαο, κ. Φιορέτζη Μανώλη και Παρασκάκη Χαράλαμπο που μας διασκέδασαν. Επίσης, ευχαριστούμε τους προσφέροντες δώρα για τη λαχειοφόρο αγορά, κ. Φουλεδάκη Χρόνη, κ. Καπαράκη Μανώλη, Αφοι Συλλιγάρδου, κ. Τσαγκαράκη Άννα, κ. Βουκιγκλάρη Μανώλη, κ. Κοπιδάκη Μανώλη, κ. Νικολαΐδη Πάρη και τον κρεοπωλή κ. Βασιλάκη Γιάννη για την προσφορά κρέατος.

Τέλος ευχαριστούμε όλους όσους παρευρέθηκαν και διασκέδασαν μαζί μας αυτή την παραδοσιακή όμορφη βραδιά.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ

• Την ημέρα της πρωτομαγιάς, όπως έχει καθιερωθεί, γιορτάζεται και η εορτή της τοπικής μας Αγίας Μαρίας Μεθυμοπούλας. Η εορτή της νεομάρτυρος Μαρίας τελέστηκε και φέτος με κάθε επισημότητα στην ομώνυμη εκκλησία, δωρεά της οικογένειας Ελευθερίου Μπουραντά, που κοσμήει την είσοδο του χωριού μας. Ο εορτηνός τελέστηκε με τη συμμετοχή αρκετού κόσμου και αρκετών ιερέων της περιοχής. Την ημέρα της εορτής στην πανηγυρική θεία λειτουργία χοροστάτησε ο Αρχιμανδρίτης Τίτος Ταμπακάκης, ο οποίος στην σύντομη ομιλία του αναφέρθηκε στην ζωή και στο μαρτυρικό θάνατο της Αγίας, η οποία δεν θέλησε να αλλαξοπιστήσει

υποκύπτοντας στις παραινέσεις και τα θέλητρα των αλλοθρήσκων. Επίσης μετέφερε τους χαιρετισμούς του Μητροπολίτου μας κ. Νεκταρίου, ο οποίος δεν μπόρεσε να παρευρισκείται. Τέλος ευχαρίστησε τους κητόρες της εκκλησίας ευχόμενος ο Θεός να τους χαρίσει υγεία και μακροημερευση. Μετά το τέλος της λειτουργίας η ταβέρνα «ΣΤΟ ΚΑΖΑΝΙ», που βρίσκεται στη είσοδο του χωριού κοντά στην εκκλησία, τιμώντας την εορτή, προσέφερε καφέ σε όλους τους παρευρισκόμενους.

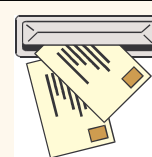
• Με καθυστέρηση προχωρούν τα έργα ανάπλασης στο χωριό. Έχει τελειώσει η τσιμεντόστρωση στους δρόμους, στους οποίους προβλέπεται να γίνει ανάπλαση και ανησυχία για τοποθέτηση των πλακών. Από ότι φαίνεται είναι πολλά τα προβλήματα τα οποία καθυστερούν την συνέχιση των έργων και εντείνεται η ανησυχία για το κατά πόσον οι εργολάβοι, που έχουν πάρει τα έργα του Δήμου Αγίου Νικολάου, θα μπορέσουν να τα ολοκληρώσουν και να τα παραδώσουν ολοκληρωμένα εμπρόθεσμα. Η προθεσμία η οποία έχει τεθεί είναι η 31 Αυγούστου.

• Με πρωτοβουλία και οικονομική επιβάρυνση του Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού μας « Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» έγινε ανακαίνιση του κοινοτικού ιατρείου στο χωριό. Έγιναν ελαιοχρωματισμοί στα κοφωμάτα και στους τοίχους και διορθώθηκαν όπου υπήρχαν φθορές και ελλείψεις. Μεταφέρθηκε το γραφείο του ιατρού στο δεύτερο δωμάτιο, για να λειτουργεί το πρώτο σαν δωμάτιο αναμονής. Παραμένει ακόμα η κατασκευή τουαλέτας, δίπλα στον υπάρχοντα χώρο και αναμένουμε τον Δήμο, ο οποίος έχει υποσχεθεί την κατασκευή του, για την υλοποίησή του.

• Άρχισαν οι εργασίες στην Ευαγγελίστρια για την επέκταση του υπάρχοντος δωματίου [κελιού]. Έχουν γίνει οι εκσκαφές και έχουν στήσει οι κολώνες, οι οποίες απαιτούνται. Είναι ένα έργο το οποίο για πολλά χρόνια συζητούνταν να γίνει, διότι το υπάρχον κελί δεν επαρκούσε για την εξυπηρέτηση του κόσμου, κατά τις εορτές της εκκλησίας και λοιπές εκδηλώσεις. Το έργο αυτό καταρχάς γίνεται με την οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής με έδρα την Αθήνα.

• Αρκετά ικανοποιητική προβλέπεται για φέτος η αναμενόμενη ελαιοπαραγωγή για την περιοχή μας. Οι αρκετές βροχοπτώσεις, που έπεσαν κατά την χειμερινή περίοδο, είχαν ευνοϊκή επίδραση στην εξέλιξη της ανθοφορίας και καρποδότησης της ελιάς. Οι βροχοπτώσεις συνεχίστηκαν και την ανοιξιάτικη περίοδο και μέχρι αρχές του καλοκαιριού έχουμε άστατο καιρό με έντονα καιρικά φαινόμενα τα οποία ευτυχώς δεν είχαν δυσμενείς επιπτώσεις. Ας ελπίσουμε ότι θα έχουμε μέχρι τέλους κανονική εξέλιξη της ελαιοκαλλιέργειας για να έχουμε μια ικανοποιητική παραγωγή.

• Για άλλη μια φορά θα εκφράσουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια στον χωριανό μας πρωταθλητή Αμε.Α. Γιώργο Κωστάκη για τη θετική του παρουσία στο Ευρωπαϊκό Γκραν Πρι του I.P.C στην Ιταλία. Ο Κωστάκης κατέκτησε την 1η και 2η θέση αντίστοιχα στο τριπλούν και στο μήκος. Η Φουρνή, ο τόπος καταγωγής του, αισθάνεται ιδιαίτερη χαρά και υπερηφάνεια για την πρόοδο και τα επιτεύγματα του, τα οποία αποτελούν πρότυπο ζωής και αγωνιστικότητας για όλους μας.

Ευχαριστήρια Επιστολή

Ευχαριστούμε θερμά την οικογένεια Ευδοξίας Ε. Τζώρτζη για την δωρεά αγάπης, στο ιατρείο του Δημοτικού Διαμερίσματος Φουρνής, στη μνήμη του αγαπημένου υιού, αδελφού και θείου, Εμμανουήλ Χ. Μπουραντά.

Αναλυτικά η οικογένεια Ευδοξίας Ε. Τζώρτζη προσέφερε: ένα αναπηρικό αμαξίδιο με μεγάλους τροχούς, ένα αμαξίδιο αναπηρικό με μικρούς τροχούς, δύο πατερίτσες με αγκώνα καθώς και ειδη φροντίδας απόμων με αναπηρία.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του!

Με απεριόριστη εκτίμηση και αγάπη,

ο Πρόεδρος του Δημοτικού Διαμερίσματος Φουρνής
Εμμανουήλ Στ. Μπουραντάς